

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24.—
pol leta	12.—
četrt leta	6.—
na mesec	2.—

v upravnistvu prejemati:

celo leto	K 22.—
pol leta	11.—
četrt leta	5.50
na mesec	1.90

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati i. t. d. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25.—
pol leta	13.—
četrt leta	6.50
na mesec	2.30

za Nemčijo:

celo leto	K 30.—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 35.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 3, telefon št. 85.

Kandidatje kmečke kurije

ki voli 9. decembra t. l. s0:

Za sodne okraje Radovljica, Kranjska gora:

Jože Gogala,
posestnik v Novi vasi.

Za sodne okraje: Kranj, Škofja Loka, Tržič:

Jože Novak,
posestnik v Jami.

Matej Barle,
posestnik na Lužah.

Za sodne okraje: Kamnik, Brdo:

Matevž Seršen
posestnik v Skarčini.

Za sodne okraje: Litija, Radeče, Mokronog, Trebnje, Višnja gora in Žužemperk:

Alojzij Pavlin,
posestnik v Trebnjem.

Janko Bukovec,
posestnik v Veliki Loki.

Ferdo Tomazin,
posestnik v Šmatnem pri Litiji.

Za sodne okraje: Krško, Kostanjevica in Novo mesto:

Amat Škerlj,
posestnik v Gotni vasi.

Matija Kožar,
posestnik, mlinar v Vel. Molencah.

Za sodna okraja: Metlika, Črnomelj:

Dako Makar,
posestnik v Metliki.

Za sodne okraje: Ribnica, Kočevje, Vel. Lašče:

Ivo Pucelj,
posestnik in mesar v Vel. Laščah.

Fran Andolšek,
posestnik v Vel. Poljanah.

Za sodna okraja: Idrija, Vipava:

Fran Zagoda,
posestnik v Zadlogu pri Črnem vrhu.

Za sodne okraje: Logatec, Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica in Lož:

Anton Meden.
p. d. Malnar,
posestnik v Begunjah.

dr. Karel Triller,

ki je opozarjal volilce, da so se sestali ob zadnji uri, da pregledajo svoje vrste in da se pripravijo za boj na tri fronte. Govoril je nato kandidat iz splošne kurije gosp.

Josip Turk,

ki je v temeljitim govoru orisal v velikih potezih za Ljubljano škodljivo delovanje klerikalne večine v deželni zboru ter žel za svoja izvajanja obilo priznanja.

Zbor volilcev je vzel z obžalovanjem toda obenem z odobravanjem na znanje tudi sporočilo pred-

sednika shoda, da sta bila odsetna kandidata

Josip Reisner in Adolf Ribnikar,

ki ju je strankarska dolžnost poklicala iz Ljubljane na shode po deželi, kjer so se v nedeljo zbrali volilci na okrog 30 shodih.

Kot drugi govornik je nastopil nato gosp.

dr. Fran Novak.

Zaradi tesnosti prostora in ker so se med tem tudi že izvršile volitve v splošni kuriji, prinašamo iz njegovega govora samo najmarkantnejše točke.

Cenjeni volilci!

Nisem imel še prilike zastopati volilce deželnega stolnega mesta Ljubljane v deželni zboru, toda tudi kot zastopnik trgovske in obrtniške zbornice sem smatral za eno prvih dolžnosti, da skupaj s poslanci narodno - napredne stranke stojim za interese Ljubljane. Sicer pa zastopam načelo, da je dolžnost vsakega slovenskega ljudskega zastopnika, da štiti interese glavnega mesta slovenskih dežel, ker z ugledom Ljubljane stoji in pade tudi ugled cele naše domovine.

V boju s S. L. S. se mi vedno vsiljuje eno vprašanje. Naša domovina je majhna in revna. Ali je treba, da se pri nas dve stranki tako ljuto borita druga proti drugi? In prišel sem do prepričanja, da ne moremo opustiti tega boja, dokler ne spravimo ob veljavo sedanje S. L. S., katere voditelji so javno povedali v svoji podivjanosti, da ima slovenska zemlja dosti prostora tudi za grobove naprednjakov in so hujskali kmetstvo ljudstvo na poboj Ljubljančanov. Če se hočejo oni boriti s tako zastrupljenim orožjem, ne moremo drugače, kakor da nastopamo mi proti njim z najostrejšim orožjem.

Govornik omeni nato, s kako brezobzirnostjo in politično nedostojnostjo je vedel deželni glavar vedno zavračati napredne interelacije v deželni zboru, samo da je preprečil, da bi bila prišla jasnost v nekatere zadeve. Medtem pa je morala narodno - napredna stranka poslušati ljubezenske anekdote dr. Jan. Kreka in deželni glavar ni našel povoda, da bi bil dr. Kreka opozoril, da lahko ljubi doma kolikor hoče, da pa njegove srčne zadeve ne spadajo v

deželni zbor. V isti sapi pa je dr. Krek zavihal rokave in nastopil proti mojem, ki vestno, dasi neradi izvršujejo svojo državljansko dolžnost, nastopil je

proti porotnikom

ter jim indirektno očital krivopri-sežništvo. Takrat pa se deželni predsednik baron Schwarz ni čutil poklicanega in ni imel poguma, da bi bil vstal in zaklical Kreku:

Roko proč od pravosodstva!

Tudi deželni glavar je takrat pozabil na dostojnost.

Govornik omeni nato prizadevanje S. L. S., dobiti Ljubljano v svoje roke in je orisal tudi njih boj v dosogo tega cilja. Nad strankarskim bojem pa bi morali stati

interesi celokupnega slovenskega naroda,

in ta interes zahteva, da varujejo Ljubljano kakor punčico v svojem očesu, dočim mislijo oni vedno le na to, kako bi ljubljanskega davkoplačevalca slekli do nazega in ga ogoljufali za zadnje pravice, samo ker se jim brezpogojno ne ukloni.

Omenil je nato Završnico. Na slabem stanju tega podjetja ne izpremeni ničesar dejstvo, da je sprejel odgovorno uredništvo „Slovenca“ Gostinčar. Na tem tudi ne izpremeni ničesar, če skuša dr. Lampe s § 19. tisk. zak. prisiliti napredno časopisje, da bi prinašalo slavospeve na njih gospodarstvo. Sklenili so nastopiti v „Slovenskem Narodu“ s popravki, ker je vsak list primoran prinesiti uradne popravke. Samo, da prepreči zlorabo tega lista v klerikalne agitacijske namene, je prevzel državni poslanec dr. Vladimir Ravnihar odgovorno uredništvo „Slovenskega Naroda“. „Slovenec“ pa je našel pri tem povodu prav čisto trditel pravi: Mi imamo Gostinčarja za odgovornega urednika, da lahko pišemo resnico, vi pa imate dr. Ravniharja, da lahko lažete. (Smeh.)

Govornik se bavi nato z deželnim gospodarstvom, zlasti z melioracijskim posojilom, z deželno garancijo za „Ljudsko posojilnico“ in z garancijskim fondom za Dolenjske železnice. Končno omeni njih veliko pregreho, ko so hoteli odpraviti celo slovensko trobojnico in jo nadomestiti s stanovsko.

Kot tretji je govoril nato župan ljubljanski gosp.

dr. Ivan Tavčar.

Uvodoma je omenil, da leži mnogo legitimacij na deželni vladi ter pozval volilce, da naj jih gredo iskati. Prehajajoč na volilno gibanje, izjavi:

Ena stvar je, ki jo hočem tu naglasiti. Ne bo se nam moglo očitati, da smo pri teh volitvah spali. Se pri nobenih volitvah nismo zunaj Ljubljane razvili toliko dela, kakor ravno pri teh in upamo, da bo rodilo to delo vsaj moralen uspeh. Že sedaj pa se je pokazalo, da je naši nasproti stranki naša agitacija po deželi skrajno neljuba, ker se boje, da se bodo tudi ljudstvu odprle oči. Kakšen je boj klerikalne stranke proti nam, je razvidno zlasti tudi iz pisave „Slovenca“. Čuli ste o bobnečih napadih te stranke na našo mestno upravo. Od tistega časa pa nastopa dr. Šusteršič po raznih volilnih shodih na deželi, nikjer pa ne beremo, kaj bi bil navedel o teh „nerednostih“. „Slovenec“, ki je imel sicer vedno vsa usta polna, zapiše samo: Dobro je okrcal liberalce, kaj pa je povedal tako groznega, tega ne pove. Zdi se mi, da

se že sami sramujejo svojih argumentov.

Se en slučaj hočem navesti.

Vam vse je dobro znano znano, da so se zbirali kristjani, ki je imelo poganstvo še moč, v katakombah. Pri sedanjih volitvah pa smo prvič doživeli, da so se naši deželni kristjani zariji pod zemljo. Sklicali so otroke in ženske na

shod v Otoški jami,

kjer je nastopil s svojimi podzemskimi argumenti dr. Pegan. To je značilno za naše razmere. Nastopil pa je naš odlični nasprotnik dr. Pegan v pričo otrok in žensk tako, da moramo o tem nastopu javno govoriti. Nastopil je namreč ta krščanski in čisti človek kot

zaščitnik zakonske zvestobe,

ter — če je vest resnična — v pričo otrok in žensk napadel našo stranko, češ, da so njeni pristaši podobni biku, ki skače na tisto kravo . . . Če je vse to res, kar smo slišali, rečem, da je dr. Pegan zadnji katoličan, ki bi smel sploh govoriti o

zakonski zvestobi

in dr. Pegan bi se moral še globlje zariti v zemljo, kakor je globoko

LISTEK.

Cerkvene miši.

Povest iz sedanjosti.

Spisal L. C.
(Dalje.)

XLVI.

V možganih tu nekaj mi kluje,
nekaj za čelom mi kuje
huje in huje. . .
A šker c: Pesnitve.
Poberi se čez prag mi,
zapejivec ti nesramni!

A šker c: Mučeniki.

Ko se je mladi Ivan Novak pripeljal z župnikom Matijo Korenom v Orehovlje in zapeljal z vozom na dvorišče, prihitela je iz hiše Marjetica svojemu sivolasemu prijatelju spoštljivo poljubiti roko in ga prisrčno pozdraviti. Ko je župnik Koren zagledal mlado deklico, kako rudeča in čvrsta je, bil je iskreno vesel njene popolnega okrevanja ter je šaljivo pripomnil:

»Sedaj sem se pa na svoje oči prepričal, da ni nobenega zadržka več proti mojitvi s Stankom. ki se

tako čvrsta in zale neveste menda tudi ne bo branil. Nasprotno se bo moral Stanko še požuriti z mojitvijo, da mu ne bo de kak tekmeč ugrabil njegove zale neveste.«

S temi šaljivimi besedami pristopil je sivolasi župnik Koren prag one hiše, v katero je svojedobno skozi dolgo, dolgo vrsto let tako rad zahajal, ker ga je vezalo s pokojnim Blažem Novakom najsrčnejše prijateljstvo, ki je rodilo marsikatero blagotvorno ustanovo za prijazne Orehovlje. V ti hiši, v kateri se mu je takoj po vstopu vzbudilo nebroj najlepših spominov na ona davna leta srčne zadovoljnosti, mirnega in plodnosnega delovanja za vdane mu ovčice in s tem delom združene tihe sreče, se je čutil sivolasi župnik v hipu tako domačega, da svoji nekdanji ljubljenci Marjetici, ko ga je takoj, ko se je vsedel za mizo, začela prositi, da mora za dalj časa ostati pri Novakovih, ni mogel odreči te prošnje.

»Kam me pa bodele spravili,« opomnil je stari župnik na prošnjo Marjetice, »mene starega, betežnega človeka, ki je na potu vsem ljudem in tudi že sam sebi?«

»Od zgoraj imamo prav lepo opravljeno sobico,« vzkliknila je Marjetica, »katera je služila kot prenočišče, če se je pri nas zglasil kak

boljši človek in prenočil pri nas. Ta sobica je kakor nalašč za vas, ker je svetla in prostorna in ima prav lep razgled na naš vrt, ki je ravno sedaj ves v cvetju. Tukaj notri vas bode mo spravili gospod župnik, jaz vam bodem pa stregla in sem tudi prepričana, da mi bodele kot svoji gostje. Zbogom, tukaj izstavili najboljši izpričevalo, da se bodem z njim lahko postavila pri svojem Stanku, če bo de kaj godrnjal čez svojo mlado gospodinjico.«

Župnik Koren je ganjen od prijaznih besed, katerih toliko časa ni več slišal, drage volje obljubil mladi deklici in mlademu gospodarju Ivanu, ki je toplo podpiral prošnje svoje sestrice, da bode ostal kot gost nekaj časa pri Novakovih.

Ko so tako na vsestransko zadovoljnost rešili to vprašanje, prešli so pa na neprijetnejše stvari, in sicer na vprašanje, kako bi poskusili pripraviti do vrnitve županove vdove. Ko sta župniku Ivan in Marjetica odkritosrčno povedala, kako se je njuna mati po očetovi smrti polagoma čudno izpremenila in kako jo je dobil njegov naslednik pri cerkvi sv. Petra popolnoma v svoje mreže ter tako presleplil, da je izgubila popolnoma svojo lastno voljo in samostojnost, se je uveril stari župnik, da se je podstopil zelo težavne naloge. Poznal je dobro globoko vernost slo-

venskega naroda vobče, poznal je pa tudi še posebej njegovo naravnost slepo vdanost in pokorščino duhovskemu stanu. Vedel je pa tudi dobro, da se v obojem oziru odlikujejo posebno ženske, ki tirajo svojo vernost ter spoštovanje in pokorščino do duhovščine čisto celo tako daleč, da meje že na versko blaznost. Zavedal se je torej popolnoma svoje težavne naloge, a zaeno iz ljubezni do Ivana in Marjetice, katera je ljubil, kakor bi bila njegova rodna otroka, sklenil ne glede na levo in desno, poskusiti vse, da bi iztrgal zaslepljeno županovo vdovo iz mreže njegovega pretkanega in tudi precej malovestnega naslednika. Poleg ljubezni do Ivana in Marjetice je bila prevzeta naloga tudi soodločilna, da je ustregel sivolasi župnik Marjetičini prošnji.

Ko so se vsi skupaj nekoliko okrepčali in ko se je stari župnik tudi nekoliko odpočil od dolge vožnje, napotila sta se župnik Koren in Marjetica takoj v hišo konsumnega društva, da bi z združenimi močmi poskusila svojo srečo pri županovi vdovi.

Po potu od Novakove hiše do hiše, v kateri je nastanjeno konsumno društvo, je župnika in Marjetico srečalo več ljudi, ki so vsi začudeni spoznali v Marjetičinem spremljevalcu svojega poprejšnjega župnika Korena. Nekateri ljudje katerih mla-

di župnik dr. Podpečnik in njegov opreda kaplan Čuk še nista pridobila na svojo stran, so sivolasega župnika spoštljivo pozdravili in se mu tudi spoštljivo približali, poljubili mu roko ter ga veselo izpraševali, če se je vrnil zopet nazaj med svoje zveste ovčice in prijatelje. Sivolasi župnik je bil po teh očitnih dokazih spoštovanja in ljubezni do solz ganjen in je molče stiskal roke onim svojim zvestim ovčicam, katerih še ni ugrabil volk v podobi njegovega naslednika in jih spjel na polje nespravljivosti, nestrplivosti in medsebojnega sovražstva. Na svoje srčno veselje je sivolasi župnik opazil, da se je v njegovih lepih Orehovljah ohranilo ono blagotvorno seme, katero je on svojedobno tu sejal in da pozneje zasejana ljulika še ni razjedla vsega dobrega semena.

Srečavali pa so sivolasega župnika in Marjetico tudi ljudje, ki so se prištevali pristašem one »Samostalne stranke«, ki sta jo poklicala v življenje dr. Jurij Podpečnik in njegov kaplan Urh Čuk. Ko so pa ti ljudje v spremeljevalcu Novakove Marjetice spoznali svojega bivšega župnika, so pa brez pozdrava izginjevali potuhnjeno za prvim oglom ter hiteli raznašat nepričakovano novico o obisku starega župnika med svojimi ožjimi somišljeniki. Na ta način je prišla ta novica tudi hitro na

Otoška jama. (Smeh in razni medkličici.)

Naši nasprotniki izrabljajo proti nam tudi vero. Staro je to njihovo orožje. Če pa nas hočejo prisiliti, da se lotimo tudi verskega vprašanja, lahko rečem, da imam jaz gotova verska načela in med ta spada tudi zakon, o katerem vem, da je od bo- ga in ki se glasi:

»Ne poželi svojega bližnjega žene.«

Karakteristično pa je, da je bil pred kratkim na cesto vržen človek, ki je služil cesarja, medtem pa mu je hotel doma zapeljati katoliški župan njegovo čedno ženo. Ta klerikalni župan neke sosednje občine je začel vohati okrog te žene in je hotel žmeti od nje nekaj, kar gotovo ni katoliško. Ko je prišel mož na dopust in izvedel za to, mu je zavrnila kri in upravičeno je bilo, da je prišla za- deva v javnost. Zgodilo pa se je nato nekaj tako ostudnega, da obžalujem, da cela zadeva ni prišla pred

vrhovnega zapovednika armade,

v kateri je služil ta mož. Deželni od- bor je moža vrgel na cesto, klerikal- nega župana pa je pustil naprej na svojem mestu. Vprašam samo, ali so pazniki prisilne delavnice zato tu, da jim gotovi

klerikalni mogotci zapeljujejo žene?

Ali je to katoliško od deželnega od- bora, ki hoče, da naj se ta božja za- poved v bodoče glasi:

»Poželi svojega bližnjega ženo.«

(Klic: Borgijanstvo.)

Ce že ostanemo na verskem sta- lišču, moramo reči, da se mi kot do- bri katoliki uklanjamo zapovedim, ki prihajajo od vrhovnega poglavar- ja naše katoliške cerkve. In ta pogla- var pravi, da morajo duhovniki ži- veti v celibatu. Vprašam, ali je to katoliško, če vsiljujejo naši deželni katoliki našemu ljudstvu kot vzor- kandidata moža, ki se je pregrešil proti tej postavi. Zato pravim, da smo mi boljši katoliki, kakor Šu- steršiči in Kreki. (Pritrjevanje.)

Kar se tiče Ljubljane, želim jaz, da bi bil tudi ljubljanski župan dežel- ni poslanec, ker je danes položaj tak, da župan lahko stori mnogo koristne- ga za mesto. Ena stvar pa prav po- sebno odlikuje klerikalce, da zani- čujejo Ljubljano in ji hočejo

ukrasti ime,

da bi izgubilo mesto kredit. To so pokazali zlasti z

revizijo na magistratu.

Jaz sem za strogo kontrolo, ker stojim na stališču, da mora biti oni, ki ima opraviti s tujim denarjem, zlasti pa z denarjem davkoplačeval- cev, čist kakor zlato. Naši nasprot- niki pa skušajo v teh težkih časih z vsemi svojimi močmi očrtniti Ljublja- no na zunan, da bi ji snedli kredit.

Jaz nisem imel ničesar proti te- mu, da je postal deželni odbor 11 go- spodov, med njimi tudi nekaj takih, ki niso sposobni za nobeno revizijo, na magistratu. Ti revidirajo sedaj že 14 dni. Kakor sem že rekel, nisem imel ničesar proti temu in nimam ni- česar proti reviziji, če je vestna in če ni

samo komedija,

da se izrabi pri volitvah kot agita- cijsko sredstvo.

Danes sem prepričan, da ta re- vizija nima nobenega drugega na- mena. V 14. dneh lahko preverite vse cesarske blaginje v Ljubljani, pri nas pa nočejo niti povedati, kako dolgo hočejo še revidirati.

Gospodje hočejo od leta 1883. sem vse dokaze o vsakem krajaču, ki se je izdal. Za tiste čase pač ne moremo biti mi odgovorni in je vse to zgolj komedija, uprizorjena z na- menom, snesti Ljubljani kredit. Taka revizija je popolnoma nepotrebna in postavil se bom odslej na popolnoma pravno stališče, in povedal deželne- mu odboru, da ne pustim, vtikati se v vsako malenkost.

Po postavi namreč deželni od- bor nima druge pravice, kakor revi- dirati poslovanje z glavninskim pre- moženjem. Na tem stališču bom stal od sedaj naprej. (Pritrjevanje in plo- skanje.)

Župan se bavi nato z deželnim gospodarstvom in s klerikalno naka- no, izrabljati Ljubljano kot molzno kravo. Zato hočejo dobiti tudi Ljubljano v svojo pest in dr. Gregorič, ki je v dveh urah rešil Kamnik in Tržič, izdaja sedaj oklic, v katerem vabi Ljubljancane, da naj volijo klerikalne kandidata, da bo tudi Ljubljana de- ležna njih velikanskega vpliva na Dunaju. Toda tudi na Dunaju se mo- rajo razmere temeljito izpremeniti, tudi na Dunaju morajo prenehati ti- ste kupčije in priti mora do tega, da pride dr. Šusteršičeva koža, ki jo v parlamentu prodaja, ob ceno. Saj veste, kako je s kožuho. Lisiča koža stane 6 do 12 K, časih pa ko- maj 2 K. (Smeh in pritrdjevanje.)

V tem pa bi tičala največja ne- varnost, če bi dobila Ljubljana kleri- kalne poslance, ki bi šli s tisto potr- pežljivostjo kakor telički v klavnico. (Pritrjevanje.)

Župan slika nato klerikalno ljub- ezen do Ljubljane zastopnikov S. L. S. v občinskem svetu ljubljanskem, ki so obsedeli pri raznih njegovih predlogih v korist mesta.

Končno se dotakne župan še ko- rupcije, ki jo je zanesla klerikalna stranka v deželo in krivičnega de- želnega volilnega reda, ki je največja krivica zlasti tudi za delavski stan. Treba bo misliti na reformo volilne- ga reda, ki je prirojen tako, samo da zasigura klerikalcem za dolgo vrsto let gospodstvo v deželi. Danes je treba, da zahteva vsak, kateremu je na tem, da preneha korupcija v deželi,

splošno in enako volilno pravico na podlagi proporcionalnega sistema,

da dobe tudi manjšine svoje zastop- stvo v deželnem zboru.

Volilci so prirejali županu za njegova izvajanja burne, nad eno minuto trajajoče ovacije, naker je podžupan dr. Karel Triller zaključil shod.

(Dalje prih.)

Naš kandidat g. Jul. Mazelle na Dolenjskem.

1. volilni shod v Novem mestu.

Kandidat za dolenjska mesta in trge g. Julij Mazelle se je v sobo- to v družbi dr. posl. g. dr. Ravni- harja v dolenjski metropoli predsta- vil volilcem. V čitalnični dvorani je g. dr. Ravnihar v imenu izvrševalne- ga odbora narodno - napredne stran- ke otvoril zborovanje, po kratkem

tudi to ni nič izdalo, je pa pred za- prtimi vrati začel prositi županovo vdovo, da bi mu odprla, ker je prišel v Orehovlje na kratek obisk in bi čez toliko časa rad pozdravil tudi njo kot staro dobro znanko. Tudi na te be- sede sivolasega župnika se niso od- prla vrata, pač pa se je slišal znotraj v sobi ropot in hoja, kar je župnika in Marjetico uverilo, da je županova vdova res doma in da je slišala žu- pnikove besede, da pa le noče od- preti.

Župnik Koren je vsled tega po- novil svojo prošnjo, da naj mu župa- nova vdova odpre in je to svojo prošnjo podpiral tudi še s pristav- kom, da je z njim tudi Marjetica, ki bi rada pozdravila svojo mater. Ker tudi na te besede ni bilo čuti nobene- ga glasu iz sobe, je pa začela še Marjetica mlo prositi svojo mater, da naj odpre vrata dobremu župniku Korenu in njej. Toda tudi prošnje rodne hčere so ostale brezuspešne.

Župnik in Marjetica pa vzlic te- mu še nista odnehala, temveč sta pred zaprtimi vrati ponavljala svoje prošnje na županovo vdovo, da bi jima odprla. Šele potem, ko sta mor- da že več kakor eno uro trkala na vrata in prosila županovo vdovo, da bi jima odprla, začela sta in notranj- ščine prav tihe glasove. Ti tihi gla- sovi so pa polagoma postajali glas- nejši in župnik ter Marjetica sta sko- ro spoznala, da moli županova vdova

pozdravnem uvodu predstavil go- spoda kandidata ter obenem predla- gal iskreno zahvalo dosedanemu dež. poslancu nasvetniku g. Višni- karja, ki je bila z navdušenjem so- glasno sprejeta. Na predlog g. dr. Vašiča je bil novomeški župan gosp. Rozman soglasno izvoljen predsedni- kom shoda. Zahvalivši se za to čast, je g. Rosman na kratko pojasnil ve- lik pomen sedanjih volitev v dolenj- skih mestih in izrazil svoje veselje, da so se shoda udeležili tudi pristaši L. L. S., katerim je zagotovil, da jim je svobodno se oglašiti in z obžalo- vanjem je omenil, kako malo se je dosedanja deželnozborska večina brigala za interese mest, posebno pa Novega mesta.

Nato je viharno pozdravljen kandidat g. Mazelle v poljudnem daljšem govoru stvarno pojasnil do- sedanje deželno gospodarstvo ter je s številnimi primerji z vzornim gospodarstvom prejšnje večine. Pre- je so deželni odborniki res samo za službena pota potrošili po 1500 K na leto, sedanjí odborniki pa so že prišli na 60.000 K in še to večinoma za vo- lilne agitacije. Govornik navaja slu- čaje, kako klerikalci podkupujejo glasove, kako krivično ravnaajo s podporami zlasti gasilnim društvom in učiteljem. Pravijo, da smo mi »brezverci«. Ne! Pravi kristjani smo mi, ker skušamo svoja dejanja uredi- ti po naukih vere. Deželni kristjani pa nam dajejo slab vzgled — s svoji- mi verskimi sleparijami so prišli ven- dar že tako daleč, da se jih celo škof sramuje. Obljub ne bo delal drugih, kakor da hoče vse svoje moči posve- titi in zastaviti v blagor mest in ti- stih, ki mu bodo zdaj dali svoje za- upanje. S klicem: V boj za vaše pravice! je govornik končal svoj vse- stransko viharno odobravní govor.

Na predlog predsednika g. Ro- mana je bila kandidatura soglasno sprejeta; še celo navzoji klerikalci so navdušeno glasovali za gospoda Mazelleja.

Nato je g. dr. Ravnihar podal obširno poročilo odelovanju klerikal- cev tako glede deželnega gospodar- stva vobče, kakor tudi njih brezbriz- nosti za naše narodne pravice. Naši zaupniki, je dejal uvodom svojega poročila, so imeli srečno roko, da so določili za kandidata g. Mazelleja. Sloh je pri teh volitvah opaziti ve- sel, značilen pojav, da se je to pot dežela sama od sebe vzbudila in od- ločno zahtevala, da gremo vsi kar nas je pošteno mislečih, svoj narod res ljubčih v boj proti sedanjim de- želnim absolutistom. Za ta boj je tre- ba neustrašenosti. Treba je direktne- ga boja proti S. L. S. Kdo so ti, ki tvorijo S. L. S.? V prvi vrsti možje, ki stremijo po časteh in moči. Potem pridejo na vrsto ljudje, ki imajo de- želna korita za svoja nebesa. Imajo tudi duhovnike, ki zamenjajo vero s politikom. In nazadnje pridejo v po- števe še reveži, ki velikašem v stran- ki slepo zaupajo. A v tej stranki ni nobene idejne moči, nobene ljubezni. Zato mora idejno moč in ljubezen na- domestiti nasilje, varanje in izrablja- nje vere. Jedro stranke je puhlo, in nastopiti mora čas, ko to jedro s stranko vred razpade. V imenu slo- venskega ljudstva, ki ga klerikalci neopravičeno izrabljajo za svojo fir- mo, se moramo boriti in resno priče- ti boj proti klerikalni nemorali. V imenu vere šarijo breznačajnost med naše ljudstvo in gorje ljudstvu, če se temu početju ne ustavimo. Nikar

neke posebne vrste molitev. Slišala sta namreč skozi zaprta vrata slede- čo molitev:

»O Jezus Kristus, odrešenik sveta, na tebe se obrača nevredna stvar z gorečo prošnjo, da bi jo va- roval vseh izkušnjav. O Jezus Kri- stus, obrni svoje sladke oči na ne- vredno stvar in jo reši izkušnjavcev, ki jo skušajo odvrniti od prave poti. O Jezus Kristus, kleče te prosim, ne pelji me v izkušnjavo, temveč podeli mi milost, da bom premagala zape- ljivca in izkušnjavca, kakor si ga ti premagal na gori...«

Župnik Koren in Marjetica sta molče poslušala to molitev, ki je bila brezkončna, ker je županova vdova ponavljala z malimi izpremembami zgoraj navedene besede. Sivolasi župnik je začel majati z glavo, ker mu to čudno obnašanje županove vdove nikakor ni ugajalo, temveč ga je celo napolnjevalo s strahom, da je županova vdova že celo tako da- leč prišla, da ni več pri polni razsod- nosti. Ne da bi o svoji bojazni kaj omenil proti Marjetici, je tiho dejal Marjetici, da naj za danes opustita nadalje poskuse, na kar sta s potr- tim srcem odšla iz hiše nesreče in se vrnila domov.

Sivolasi župnik pa nikakor ni obupal radi svojega prvega ponesre- čenega poskusa priti do županove vdove, temveč je te svoje poskuse prihodnje dni bodisi sam, bodisi v družbi Marjetice še večkrat ponovil,

strahu pred to stranko. Taka politika dolgotrajna ne more ostati. Zato v boj, da čim preje izgine. — Govor- nik se potem peča s klerikalci raz narodno stališče. Navaja slučaj pro- dane Koroške in septemberskih do- godkov, ko so se klerikalci izkazali kot sovražniki slovenskega naroda, ki ga v svojo korist izdajajo. Nem- cem, nas naprednjake pa če le more- jo očrtniti na zgorej kot »velezdajal- ce«. — Opozarja na dr. Kreka, ki je politik in zastopnik tistega evangeli- ja, ki oznanjuje čistost in ljubezen. Kako pa dr. Krek ta evangelijski izvr- šuje, to je dovolj znano iz časopisja. — G. poslanec omenja, kako je pri- šlo, da je tudi on moral dati svojo imuniteto naprednemu časopisju na razpolago. — Grofa Barbota agita- cija v Kočevju nas sili pričakovati, da mislijo klerikalci tudi pri teh vo- litvah Nemcem na ljubo na kako no- vo izdajstvo, da bodo naše narodne pravice zopet zaigrane. — Značilne so te volitve za nas. To pot so prišli glasovi iz dežele v Ljubljano, češ, da treba odločnega boja proti klerikalni nadvladi. Zato pa klicem: Fantje na- prej, z veseljem naprej! — Pravijo, da naprednjaki nismo ničesar napra- vili. Res pa je, da je vse prosvetno delo le delo naprednjakov. Klerikalci so nas v vsem kar so storili le opa- našli. Tudi na gospodarskem polju smo bili mi prvi delavci: prve cve- toče denarne zavode so ustanovili naprednjaki. — Klerikalci so izdali neko brošuro: »Dejanja govore«. Jaz pa pravim še bolj kot klerikalna de- janja govore njih uspehi: Izseljeva- nje in naraščanje dolgov v naši de- želi. In če so klerikalci v posamez- nem slučaju kaj storili, niso nič žr- tovali iz svojega žepa, ampak de- nar je naš. Zato je treba, da v dežel- nem zboru ne sedi samo ena stranka, ki dela kar hoče, ampak treba je kontrole skupnih gospodarjev za skupno gospodarstvo.

Govornik se še dalje peča z na- šo vnanjo politiko, pojasnjuje vzrok splošne krize in vzrok specijelne krize pri nas. Ta vzrok tiči v tem, da si je naša vnanja državna politika doli na Balkanu vstvarila same so- vražnike, namesto prijateljev. Le močrosti srbskega ministrskega predsednika Pašiča se imamo zahva- liti, da se Avstrija ni zapletla v pu- stolovščine, ki bi bile nas spravile v veliko nevarnost.

Tudi v naši državni politiki imajo klerikalci svoje grhe. Izgled Rusi- nov nam služi v dokaz, kaj bi slo- venska delegacija lahko storila v na- rodni blagor vseh Slovencev in sploh Jugoslovancev. Toda naši klerikalci, dasi bi po številu mandatov lahko veliko storili, ne store nič, oziroma mnogo na škodo slovenskemu naro- du. Če tudi posamezniki včas nasto- pijo v državni zbornici proti kriče- čim krivicam, od nemške strani, je to le pesek v oči. Kajti v tistem hipu, ko dotični kritizira, pa dr. Šusteršič na skrivaj za kulisami stiska grofu Stürgku roko in ga tolaži: Nič bati! Brez skrbi! Vsaj sem jaz tu! Ako potem mi kaj zahtevamo od vlade, se vlada izgovarja, češ, kaj vi trije delate samo sitnosti, vsaj je 27 va- ših tovarišev z nami zadovoljno.

Zato v boj proti S. L. S.! Slo- vensko meščanstvo mora stati na braniku, na kar bo tudi slovenski kmet prišel do iste zavesti. Gremo tedaj združeni v boj ne samo proti eni stranki, ampak tudi proti sovragu slovenskega naroda! — Govorniko-

vim izvajanjem je sledilo viharno, dolgotrajno odobravanje.

Ker se nobeden navzočih kleri- kalcev ni oglašil k besedi, je pred- sednik z zahvalo obema govorniko- ma zaključil izborni vzpelo zboro- vanje.

Štajersko.

Narodna čitalnica v Celju prire- di v petek dne 5. decembra običajen Miklavžev večer. Sodelujeta celjsko pevsko društvo in pa oddelek narod- ne godbe na lok. Pripominjamo, da se bodo letos spustili v dvogano in na galerijo samo člani in vpeljani gostje z otroci. V soboto dne 13. de- cembra priredi narodna čitalnica v svojih društvenih prostorih za člane in vpeljane goste »čajeve večer«: mladina bo lahko v mali dvorani plesala.

Iz Celja. »Straža« prav ne- umestno zagovarja (!) g. opata, ki je zadnjič netaktno odsvolil dve slo- venski dami, nabirajoči za božičnico revni slovenski deci. List pravi, da je opat za Slovenstvo že strašno mnogo ržtoval in pretrpel. Him — ja, ali se je »Straža« nekoliko pre- vneti celjski dopisnik pri g. opatu informiral, če mu je debata o njego- vih narodnih žrtvah in trpljenju ljuba.

Iz Kozjega. Pri tukajšnji davka- riji je za kontrolorja neki Andrej Cizl, oziroma »Zissell«, kakor se je pred enim letom začel podpisovati, da predstojna mu finačna oblast ne bi dvomila nad pristnostjo njegovega »nemškega« pokolenja. Doma je iz Gornje Pohance pri Brežicah, kjer njegovi domačini še sedaj ne razu- mejo nemščine, in so celo navdušeni narodnjaki, on sam pa se je za silo priučil nemškega jezika šele pri vo- jakih, od koder je prišel po milosti k državnim jaslom. In mislite, da ta človek z nami davkoplačevalci v uradu slovensko govori, posebno če ve, da razume stranko nekaj nem- ščine. Kaj še! Ne samo to, on še stranke izziva s svojimi »Südmärk« vžigalicami, ki jih ima na pisalni mi- zi, edini zagrizenec tukaj, ki rabi med popolnoma slovenskim prebival- stvom te vžigalice, katere mora še- le naročiti od drugod, ker jih gotovo pri tukajšnjih trgovcih, ki so, kakor nam je znano, Slovenci, ne dobi. Pa pogledjmo si nemščino tega zagrizen- ca: »das Zahlungsbogen, der Steuer- büchel itd.«, da nam kar slabo prihja- ja. In kakor slišimo, hoče ta gospod, ko zleze za stopinjo višje, postati predstojnik tukajšnjega davčnega urada. Tega bi nam še manjkalo! Gospod Zissell, nehaite enkrat s svo- jim izzivanjem, drugače pridemo še z drugimi rečmi na dan, ki ne bodo ne vam in ne vaši, v enaki meri nem- škatarski boljši polovici všeč!

V šmarski okrajni zastop so vo- litve končane. Veliki posestniki in trg Šmarje so izvolili po 8 odločno naprednih mož. Štirje virilisti iz tr- govske skupine so tudi naprednjaki, tako da je v okr. zastopu sigurna naša večina. Od preostalih 4 mest te kurije dodelila pa je politična previd- nost dva trgu Lemberg in kmečki skupini tudi dva, dobro vedoč, da s tem ojači klerikalce. V teku zadnjih let so se namreč kmečki občinski zastopi do male izjeme poklerikalili, vsled česar se je sedaj v tej skupini prepuščilo tej stranki postaviti kan- didate po svoje. Ovčevce pa se niso nemo pokorile svojim pastirjem. Na- stal je odpor proti oficijalni listi kan- didatov. In da niso zadnje uro vadi- telji popustili, odločeval bi bil žreb. Tako so pa bili izvoljeni trije, med njimi zibiški župnik, soglasno, ostalih sedem s šmarskim dekanom, sladko- gorskim ter šentpeterskim župnikom in s poslancem Vrečkom vred pa le z 21 glasovi. Dvanajst volilcev jim ni podalo svojega zaupanja, med nji- mi nemara 7 izmed 11 navzočih žu- panov. To je preznačilno. Lember- ški »Kämmrerji« — ta naslov baje gre glasom starih privilegij tamo-šnjim občinskim zastopnikom — so pa, seve zvesti svojim navadam, po lemberško pogodili. Izvolili so v okrajni zastop svojega župana in enega klerikalca, dasi se ponašajo z napredno večino. Železna srajca. Šmarski okrajni zastop je bil celo vrsto dob zbor vedno istih mož. To ni zdravo, ker nastajati morajo poja- vi senilizma. Sedaj pa vstopi vanj nič manj nego 14 novih članov. In ker je med njimi dokaj delazmožnih in priznava delavnetih sil, je to pre- obrazbo te korporacije toplo pozdra- viti v nadeji, da ji tudi sledi primer- na sprememba odbora.

Klerikalna narodnost. V šmar- sko prodajalno tobaka vstopi kleri- kalni volilec iz kmečkih občin — zgodilo se je to na dan volitev za okrajni zastop — ter želi kupiti vžig- alce, Ponudi se mu Ciril-Metodovič. Teh ne mara. Ponudi mu švedske. Niso zanj. Opozori ga v nagajivosti na Südmärkine. Kmet jih kupi ter

uho župnika dr. Podpečnika, ki je ravno tedaj imel posebne duhovne vaje z neko zalo članico Marijine družbe in pa mlademu kaplanu Čuku, ki je ravno tedaj na žive in mrtve koval s svojo Reziko v konsumnem društvu inventar in bilanco.

Kakor je župnika Korena v dno duše veselila vdanost v prvo navede- nih ljudih, ravnotako ga je pa žalo- stila potuhnjenost onih ljudi, ki so brez pozdrava izginjevali za ogrom, ker ga je poslednje dejstvo uverilo, da so se razmere v Orehovljah od njegovega odhoda silno izpremenile in poslabšale.

Ko sta dospela župnik Koren in Marjetica v hišo, kjer je nastanjeno konsumno društvo in kjer je sedaj stanovala tudi županova vdova, sta pa v prvem nadstropju srečala slu- čajno lastnico hiše, ki jima je na vprašanje, če je županova vdova do- ma, to potrdila in jima sočasno poka- zala vrata njenega stanovanja.

Župnik Koren je nato potrkal na vrata in ko ni bilo nobenega odgovo- ra, ponovil trkanje. Ko se pa tudi na ponovno trkanje ni oglašila županova vdova, je pa prišel za kljuko, da bi odprl vrata. Tu se je pa na svoje ne- prijetno presenečenje prepričal, da so vrata zaklenjena in da je torej žu- panova vdova poskusila na ta način ubraniti se gotovo že sporočenega ji obiska.

Župnik Koren pa ni obupal, tem- več je ponovil svoje trkanje in ko

ponosito odide. Pravijo, da je mož doma nekje tam, kjer je tekla zibelka velikemu Slovincu, škofu Slomšku.

Iz Mozirja. Tržan nam piše: Na nekem tukajšnjem klerikalnem shodišču je vzor-značaj Verstovšek za varnim plotom imunitete napadal in obrekoval trškega župana dr. Goričarja. Na te napade ni vredno dalje odgovarjati, povemo Verstovšku le, kdo je večjega spoštovanja vreden, Goričar ali on. Naš župan si na pošten način služi svoj kruh in ne menjuje političnega prepričanja kakor Verstovšek, ki je svoj čas psoval Korošca za hinavca, danes pa se mu obeša na škrice samo za to, da živi lepo in ugodno brez vsakega dela na stroške davkoplačevalcev. Takele neznačajne šleve in pa koristolovci nimajo pravice obrekovati javno dostojnih ljudi. In ravno zato tudi Mozirjani razum Cesarja in enakih rev na Verstovška nič ne dajo.

Iz Ormoža. Pri nas so se torej ugnjezdili »Čuki«. Klerikalni listi naznanjajo, da se je ustanovil »Orel« in da mu je načelnik »brat Rojs«, tajnik ormoške Posojilnice. Dokler ni bil Rojs posojilnični tajnik, ni gojil nič preveč simpatij do čukov. Bil je celo hud nasprotnik bivšega posojilničnega tajnika Žalarija in ga je končno tudi spravil v stran. Ako se bo »brat Rojs« kaj preveč šopiril s svojimi čuki, bomo povedali še marsikaj več, tako da ga bode minilo veselje politizirati in »Straži« dopisovati.

In vino veritas. Onkel Johann in Neffe Max sta se tolažila z vinskimi srago. Prvega je bolelo, ker ga liberalci niso več volili v okrajni zastop, klerikalci so ga pa prezrili, dasi je njihov pristaš. Drugega pa je skelelo, ker zopet ni prišel v poštev, ako prav je političen in narodnostno šišmiš. In tolažila sta se in tolažila, tolažila ... A ko je bilo tolažbe vrhunec, izvili so se huronski zvoki iz njiju orjaških prs in Heil! Heil! je odmevalo od sten slovenske gostilne ter se razlegalo po začudenih okoličih. Zlikavec pa je rekel, da bi bil kot tretji njune zveze sposoben samsamcat ... črni mož Boltenk iz Korpul. O, to ti bo tercet! Šmarje, presrečno Šmarje!

Novo »rožansko« svetišče na Pragerskem. Z Dravskega polja nam pišejo: Dasi naši spodnještajski župniki niso tako podjetni, kakor n. pr. kranjski (opozarjamo na vodiško Johanco), tu pa tam se pa le kateri odloči za večje podjetje, ki služi v čast božjo, pa tudi ne škoduje žepom božjih služabnikov. Odkar je rajhenburški Cerjak naberal in namolzel stotisoče za novo lurško svetišče v Rajhenburgu, ne da žilica miru tukajšnjim fajmoštrm; beračiti so začeli za »novo rožansko svetišče«, ki bi se postavilo na Pragerskem. Zakaj ravno na Pragerskem, nam pove prospekt, ki ga je podpisal makolski župnik Lendovšek; tam se pravi: »Glavna stvar pa je, da se na Pragerskem stekajo železnice od juga in severa, od zahoda in zahoda. To svetišče naj bi postalo osrčje vseh slovenskih dežel.« Pobožni podjetniki že gledajo v duhu na tisoče pobožnih ovčič, ki bi prihitele z vlakom od severa in juga ter bi puščale v rožanskem svetišču v čast božjo in zemeljski blagor duhovnikov zlato volno. Na stotisoče kron se hoče zopet izmolsti iz ubožnega našega naroda — proti temu je treba zavzeti odločno stališče in ljudi posvariti, naj ne mečejo za nič in zopet nič v stran svojega težko pridobljenega denarja.

Iz Ptuj. Poročil se je g. dr. Anton Brumen z gđ. Josipino Zöhrerjevo. Iskrene čestitke.

»Štajerc« vprašuje, zakaj dr. Kukovec ne toži »Straže« zaradi napadov v šostanjki zadevi? Na to odgovarjamo, da je tožba proti »Straži« v tej zadevi že davno vložena.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu priredi dne 3. decembra 1913 ob 8. zvečer v prostorih gostilne Liebel, »Zur Stadt Neu Graz« »Prešernov večer« z govorom, petjem in deklamacijami.

Koroško.

Samomor gostilničarke. V Lendkanal pri Celovcu je skočila biva gostilničarka pri državnem kolodvoru, 26letna vdova Sofija Seebacher. Potegnili so mrtvo iz vode. Vzrok samomora je obup vsled žalosti.

Nesreča na beljaškem kolodvoru. V Beljaku sta skočila s tira dva obložena tovorna vozova. Ko se je hotel en vlak umakniti na drugi tir, je skočil zopet prvi voz vlaka s tira, ker je bila menjalnica tirov slabo postavljena. Škoda je precej velika, izmed uslužbencev se ni nobeden po nesreči.

Nepredvidnost železniškega čuvaja. Na prelazu celovške ceste pri Beljaku je trčil tovorni vlak v enovprežni voz nekega okoličana. Konj je obležal na mestu mrtev, voznik pa se je neznan kako rešil. Preiskava je dognala, da so bile zatvornice odprte.

Ustrelil se je v Borovljah v svojem mlinu 35letni Juri Regačnik. Ustrelil se je z lovsko puško v glavo. Našli so mrtvega, vzrok samomora ni znan.

Primorsko.

Zopet nova laška gimnazija. V Trzinu, kjer je naraslo prebivalstvo v zadnjih desetih letih od 4000 na skoro 13.000, hočejo imeti Italijani svojo gimnazijo. Vrše se že pogajanja z namestništvom in naučnim ministrstvom, ki bodo izpadle bržkotne ugodnosti. Občina je pripravljena zgraditi poslopje in je stavila tozadevno postavko že v letni proračun. Otvoriti hočejo realno gimnazijo z obilglatnim poukom v nemščini, latinščini in francoščini. Učni jezik naj bi bil italijanski.

Odpust inozemskih delavcev v ladjedelnici v Trzinu. V ladjedelnici v Trzinu so odpustili že več delavcev iz Italije. Zadnjo partijo regnicolov bodo odpustili čez teden. Ob enem z regnicoli bodo odpustili tudi vse druge inozemske delavce, češ, da se ne bo moglo reči, da nastopa vodstvo samo proti Italijanom. Tega pa Italijani in Nemci ne verjamejo osebno glede Angležev, ker sta ravnatelj in stavbni ravnatelj Angleža.

Demonstracije laških dijakov. — **Mestni svet tržaški za stavko.** Demonstracije laških dijakov v Trzinu se še vedno ponavljajo. Posebno hudi so bili laški demonstranti v soboto, ko so prišli iz Gradca laški vseučilišniki-mučeniki, katere so Nemci v Gradcu pretepli. Pred kolodvorom se je zbrala velika množica dijakov in tudi drugih ljudi, ki so hoteli prirediti vseučilišnikom ovacije. Toda delali so račun brez krčmarja, ki je bil v tem slučaju policija. Vlak je prišel, dijakov ni bilo. Odvedli so jih namreč skrivaj iz kolodvora po stranskih potih v mesto. Ko so demonstranti zvedeli kako jih je policija potegnila, so prodrli policijski kordon in šli za dijake. V ulici Macchiavelli je prišlo do hudega spopada s policijo, ki je morala rabiti orožje. Več dijakov in tudi drugih oseb je bilo ranjenih. Skrili pa so rane in bunke in so jih šli domov lečiti. Policija je aretirala več oseb, demonstranti so bili strašno nasilni in so dvakrat sami naskočili policijo. Demonstracije po cestah in ulicah so trajale skoro do 11. — Zvečer se je vršila tudi seja mestnega sveta. V seji se je oglasil tudi laški svetnik dr. Ara, ki je izrekel protest proti postopanju vlade, ki še vedno ni dala Italijanom vseučilišča. Izrekel je v imenu mesta prisrčne pozdrave dijakom, ki te dni tako odločno nastopajo za to italijansko zahtevo. Odgovoril mu je prav dobro Slovenec dr. Wilfan, ki je izjavil, da izjava svetnika Ara v svoji obliki ne odgovarja določbi poslovnika. V tej dvorani ne sede samo zastopniki italijanske liberalne večine in socialnodemokratske manjšine, marveč tudi zastopniki one manjšine, ki čuti na lastni koži italijansko lojalnost. Italijani imajo že vse, izvzemši vseučilišče. Slovincem pa odreka vse, celo ljudsko šolo. Zato nimajo nikake pravice pošiljati takih protestov. Med laškimi liberalci je nastal strašen hrup, med Slovinci veliko odobravanje. Ob pol 7. zvečer je naznanil svetnik Ara, da je policija napadla demonstrante s sabljami. Na njegov predlog se je izvolila deputacija iz treh članov (dr. Ara, podžupan Doria in dr. Puecher) ki je šla na policijo, da se tam informira. Na policiji so deputaciji povedali, da ni tako hudo, da so bili demonstranti strašno nasilni. Ranjenih je več, toda vsi so bržkotne lahko ranjeni. Pač pa je policija morala aretirati 15 demonstrantov. Stavkujočim v Trzinu so se pridružili tudi dijaki iz drugih mest, da izkažejo simpatije tržaškim mučnikom. Tako stavkajo sedaj učiteljski in v Gradišču, laški realci in gimnazijci v Zadru in učenke dekliškega liceja v Zadru itd. Kako stališče bodo zavzele napram stavkujočim, še ni znano. Gotovo je, ko bi to napravili Slovinci in Slovence, da so vsi izključeni in polovica bi jih bila že v zaporih ali v bolnišnicah. Proti Lahom, sinovom in hčeram tega visoko kulturnega naroda se mora postopati malo drugače.

Razkrinkani tatovi. Tvrda Oehler v Trzinu, ki ima nastavljene večinoma same regnicole, ali pa Nemce, je napravila v zadnjem času več ovadov zaradi tatvine. Preiskava je dognala, da so kradli bržkone uslužbenci regnicoli. In res so enega

že aretirali, in sicer nekega Joahima Fioretto iz Italije. Preiskave se nadaljujejo.

S pasjim bičem. Primerno je kaznoval sin poštnega ravnatelja Pattajja, ki je državni uradnik, svojega nasprotnika, urednika krščansko-socialnega lista »Corriere Adriatico«, Milosta, ki mu je očital v listu nepoštenost. Počakal ga je na trgu, vprašal ga je za ime in ko mu je ta odgovoril, da je pravi, ga je udaril dvakrat s pasjim bičem čez obraz. Predno se je Milost zavedel in poklical policijo, je maščevalec svoje časti izginil.

Pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice v Trzinu se odda s 1. januarjem 1914 eno mesto železniškega zdravnik za sanitetni okraj Pulj z letnim honorarjem po 700 K ter voznim pavšalom letnih 60 K.

Zagoneten umor. Pri Reki so potegnili ribič iz morja žensko glavo, ki je morala ležati že delj časa v vodi. Obraz je že tako popačen, da se ženske ne more več spoznati. Na vratu se pozna, da je bila glava odrezana z britvijo, ali odsekana z ostro sekiro. Na vsak način se je izvršil umor in je morilec svoji žrtvi odrezal ali odsekal glavo. O zločinu nimajo do sedaj še nobenih podatkov.

Aretracija. V ladjedelnici »Danubius« na Reki se je podrl, kakor smo že poročali, velik oder in podsl več delavcev, ki so smrtno nevarno ranjeni. Preiskava je dognala, da je povzročila nesrečo zanikrnost, vsled česar so aretirali podjetnika Gerbo. Oblast je odredila, da morajo podreti cel oder in napraviti novega.

Dnevne vesti.

Volilni boj v splošni kuriji. Naj bo izid volitev v splošni kuriji že kakršenkoli, to je gotovo, da tako živahnega in zanimivega boja že dolgo ni bilo. Čim so bile volitve razpisane, je kar zavrelo po celi deželi in na vseh koncih se je pokazalo, kako velika nevolja je zavladala med narodom proti klerikalni stranki. S strahom so klerikalci spoznali svoj položaj in napeli so vse sile, da ohranijo svojo posest. Agitacija, ki so jo klerikalci razvili za te volitve, je velikanska. Porabili so vsa sredstva. Upregli niso le duhovnike, izrabili so tudi vso moč deželnega odbora, izrabili vsa materialna sredstva, kar jih imajo na razpolaganje. Shodov in sestankov je bilo brez števila. A vzlic temu je mogoče, da dožive klerikalci vsaj kako majhno presenečenje. Če bi ne bilo duhovskega terorizma, bi danes klerikalci pač videli, kako ljuto sovraštvo so si nakopali med narodom; če bi bile volitve res svobodne, bi se danes klerikalcem slabo godilo. Zlasti v nekaterih okrajih je bila še v soboto večina glasov zagotovljena neodvisnim kandidatom, tako na primer v radovljiskem, v kamniškem in v logaškem okraju pa tudi v Beli Krajini. Kako bo danes pri volitvi, je seveda nemogoče presoditi, zakaj v soboto so začeli duhovniki in njih agitatorji delati s skrajno silo in duhovskemu nasilstvu, združenemu s fanatizmom nahujskanega ženstva se naš kmečki človek le prerad uda, posebno še spričo takih korupcijskih sredstev, kakršnih se poslužujejo klerikalci. Vzlic temu pa ni izključeno, da pride v kakem okraju celo do ožjih volitev. Prav posebno zanimanje zasluži volitev v kamniškem okraju, kjer je zavladalo proti nekdanj kar oboževanemu Kreku naravnost srdita nevolja, kjer pa so tudi klerikalci koncentrirali vse svoje moči, dobro vedo, da bi bil zanje naravnost strašen poraz če bi se Kreku kaj primerilo. Že tokom volilnih priprav smo opetovano povdarjali, da se ne udajamo nobenim iluzijam, a prepričani smo, da nam pokaže današnji dan v najslabšem slučaju vsaj veliko napredovanje protiklerikalnega gibanja.

Velikanska blamaža deželnega odbora. Kranjski deželni odbor je dolgo vrsto blamaž, ki jih je že doživel pri upravnem sodišču, pomnožil zopet za eno prav izdatno. V pravdi proti družbi Leykam-Josefsthali zaradi uporabe ceste itd. v Vevčah je deželni odbor pogorel. Ko se je deželni odbor sprl z družbo Leykam-Josefsthali, ji je hotel nagajati in škodo narediti in ji je ukazal odstraniti električno napravo, mostič in železniški tir, češ, da ji več ne dovoli uporabo neearičnega sveta. Deželni odbor je družbi ukazal, da mora vse to v osmih dneh odstraniti, sicer stori to deželni odbor na njene stroške. Družba je prosila deželni odbor, naj da svoji odločbi odločilno moč, naj torej potpiše toliko časa, da bo stvar oblastveno razsojena, tudi v deželnem odboru je zmaga nagajivost in trmoglavost. Deželni odbor ni dal svojemu odloku odločilne moči in družba je morala vse omenjene naprave odstraniti. Deželni odbor je

svoj odlok utemeljeval s § 24. kranjskega cestnega zakona iz leta 1833., po katerem je za uporabo neearičnih javnih cest treba privoljenja deželnega odbora, tega pa ta družba Leykam-Josefsthali nima. Proti temu, iz gole nagajivosti in zlobe izdanemu odloku deželnega odbora, se je družba pritožila na upravno sodišče in je dosegla popoln uspeh. Pri obravnavi pred upravnim sodiščem je družba dokazala, da je od državne oblasti dobila pred 16 leti dovoljenje za napravo železniškega tira, mostu in električne napeljave in da deželni odbor takrat temu dovoljenju ni ugovarjal, torej mu molče pritril. Upravno sodišče je ugodilo pritožbi družbe Leykam-Josefsthali in je razveljavilo odločbo deželnega odbora. Ta razsodba upravnega sodišča pa ne pomeni samo velikansko blamažo za deželni odbor, marveč tudi znatno denarno škodo za deželo. Ker deželni odbor v svoji trmoglavi nagajivosti ni hotel svojemu sklepu priznati odločilne moči, je družba Leykam-Josefsthali podrla električno napeljavo, most in železnico in zdaj ji bo morala dežela vse to plačati. Tako so klerikalci sebe osmešili, deželo pa spravili v škodo. Kako pa pride dežela do tega, da mora za nevednost in zlobo klerikalcev plačevati tisočake?

Preziddva južnega kolodvora. Poizvedli smo na merodajnih mestih, da klerikalci niti v zadnjem času niti prej niso bili z mezinem genili v prid prezidavi južnega kolodvora. Zadevo je spravila v tir mestna občina ljubljanska še pod županovanjem g. Ivana Hribarja. Že takrat so bili sestavljeni proračuni in napravljeni načrti. Ako se stvar prav sedaj približuje izvršitvi, tedaj je to zahvaliti vednemu dreganju ravnatelja g. Ivana Hribarja in dr. železniškemu svetu, interpelaciji dež. poslanca dr. K. Trillerja in tovarišev v dež. zboru, ter intervenciji in interpelaciji dr. poslanca dr. V. Ravniharja. Tako je in nič drugače.

Edini dr. Gregorič na vsem svetu! Klerikalci so močni v besedah. Če pa kdo pogleda potem, kako so svoje besede izvršili, vidi se, da so takoj po svojih volilnih govorih zadremali ali pa kake posebno nerodne korake napravili tako, da bi volilci morali čakati do sodnega dne, če bi čakali na klerikalce in uspehe sicer precej gostobesednih klerikalcev. Kvečjemu dosežejo ti ljudje kaj za svoj žep ali pa za okrepitve nikdar site klerikalne strankarske blagajne. — Neko posebnost med klerikalnimi prvakarji glede vlečenja volilcev tvori dandanes dr. Vinko Gregorič. Če je res, kar »Slovenec« pripoveduje, je vsak pojav, odkar svet stoji, njegova zasluga; on je ugriznil v pravo jabolko, vjel je prvo polenovko in brez njega bi celo rac ne bilo. Desetletja že ljubljana trpi nad nezadostnim južnim kolodvorom v Ljubljani. To vedo tisti postreščiki, ki so že v pokoju in le-ti so že takrat, ko so bili pri močeh, zabavljali da ima vsako glavno deželno mesto boljši kolodvor kot Ljubljana. Dr. Vinko Gregorič, da-si nekoliko kratkoviden, je konečno moral to tudi opaziti; če ni opazil, je pa vsaj slišal pogovore o tem. Slišal je pa tudi zabavljati ljudi, zakaj kamniški vlaki ne vozijo na južni kolodvor. Zato je nenkrat prišel na misel, da mora biti njegova zasluga prezidava južnega kolodvora in pa kasnejše prihajanje in odhajanje kamniških vlakov na ta kolodvor. In »Slovenec« je to raztrbil po vsem slovenskem svetu, da-si je znano, da kamniško-tržiški-radovljiski kandidat, ki sliši tudi na ime »Pogorelec«, doslej zato stvar ni niti mezinca zgenil. — Nekega dne izprehajal se je dr. Vinko Gregorič po Gorupovi ulici. Nenaadoma mu — seve iz prve bližine — pade v oko neko visoko poslopje. Prvega pasanta, ki mu pride nasproti, vpraša ves začuden, kako poslopje je to. Ko mu le-ta pravi, da je to državna obrtna šola, razjezi se dr. Vinko Gregorič, češ, »je pa zopet tisti preklicani Hribar tega vraga semkaj postavil in jaz sem vendar mislil državno obrtno šolo obljubiti Tržičanom, kajti v Radovljici zidam kolodvor, Kamničanom pa vozim vse vlake na južni kolodvor. Bes torej plentaj Hribarja! Pravijo, da klerikalni prvakarji vedno streljajo v zrak pa nič ne ustrele. Če kdo kaj dobrega ustrelil in volilec hoče dati dobre pečenke, pa nakrat začno vpiti, da so oni enkrat tam streljali. Kaj njih briga to, da se jim vse smeji in če se jim pravi, da streljajo v narodnem obziru vedno v srce izmučeni materi »Sloveniji« ter da se tekmovalnega streljanja udeležijo samo takrat, kadar se vrši na korist vlade. Klerikalci so vse in za vse; zato so si zbrali geslo: »Samo mi in mi sami«. Oni bodo celo razglasili, da so Edisona informovali, kadar iznajde kaj novega, ki bo epohalnega pomena. Zares, klerikalni prvakarji so smešne figure, da jim ni podobnih pod solncem in kot take naj jih spoznajo tudi volilci.

Sreča Šusteršičeve rodovine. Kakor je naš list poročal že leta 1911,

je bilo že takrat nameravano, imenovati dr. Šusteršičevega brata Abdona ravnateljem dunajskega glavnega carinskega urada. Abdon Šusteršič je bil, izstopivši iz ljubljanskega lemenata, velik in navdušen Slovan in eden prvih Slovincov, ki so šli v Prago študirati. Toda kmalu se je iz fanatičnega Slovana prelevil v ravno tako fanatičnega Nemca, kakor se je njegov mlajši brat Ivan iz fanatičnega liberalca prelevil v fanatičnega klerikalca. Značajnost je v tej familiji pač dedna. Abdon Šusteršič je sedaj dosegel svoj cilj. Pred par dnevi je objavila »Wiener Zeitung«, da je Abdon Šusteršič imenovan dvornim svetnikom in ravnateljem glavnega carinskega urada na Dunaju. Pa to bo prehodnje stanje — namenjen je za višjo stopnjo. Dosedanjšega ravnatelja Hermanna poslali so siloma v penzijo, saj za rodovino Šusteršičev imajo dunajski vladni krogi vedno dosti denarja, zato pa hranijo pri slovenskih uradnikih in uradih. Slovenski narod naj bo pripravljen, da bo moral plačati novo obogatitev Šusteršičeve rodovine, kajti pogovori med dr. Šusteršičem in nemško vlado končajo vedno z »do ut des«. Šusteršič ne daje samo, da meče vladi in Nemcem v žrelo vse, kar ima Slovenstvo, samo da spravi sebe in svojo rodovino naprej. Slovenski pravnik, ki ne dobi več službe pri sodiščih, naj pomisli, da mu je to bedo naklonil slovenski duhovnik, ki je dvignil Šusteršiča na ščit in naj se ravna po tem!

Shod v Škofji Loki. Shod v Škofji Loki, ki ga je priredil včeraj popoldne kandidat dr. Karel Triller. Je bil zadovoljivo obiskan. Natančnejše poročilo o shodu priobčimo jutri.

Dva sijajna shoda narodno-napredne stranke sta bila včeraj v Kostanjevici in na Krškem. Volilec se je predstavil kandidat v mestni kuriji dolejskih mest g. Julij Mazella. Volilec se je na prvi hip prikupil resni, mirni in možati nastop kandidata. V izbornem govoru je g. kandidat razvijal program, na podlagi katerega hoče v dež. zboru delati za koristi in za prospeh dolejskih mest. Na obeh shodih je nastopil tudi kot govornik odposlanec izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke državni poslanec g. dr. V. Ravnihar. Na shodu v Kostanjevici je bilo nad 300 mož volilcev, zlasti mnogo je bilo kmetijskih volilcev iz okolice, ki so z velikim zanimanjem in navdušenjem sledili besedam govornikov. Shod je vodil g. Ivan Gliha načelnik mošćanske korporacije. Govoril je tudi še g. Lavoslav Bučar, ki je v poljudnih besedah volilec raztolmačil pomen teh volitev. — Shodu na Krškem, ki so se ga udeležili skoro vsi mošćanski volilci, je predsedoval bivši župan g. Ivan Zorman. Oba nastopivša govornika sta žela za svoja izvajanja burnega pritrdjevanja in pohvale. Gg. volilci so z velikim navdušenjem vzprejeli kandidaturu narodno-naprednega kandidata g. Mazella.

Shoda samostojne kmečke stranke v Boštanju in St. Janžu. Včeraj po prvi maši jutraj vršil se je v Boštanju sijajni ljudski shod. Navzočih je bilo približno 400, vzlic temu, da je župnik z lece grozil s peklo. Kaplanče, ki spada bolj v neko poslopje blizu Ljubljane kakor pa v cerkev, je hotel s svojimi neslanostmi delati zgago, jih je košteno skupil. Le razsodnosti naših ogorčenih kmetovalcev se ima zahvaliti, da ni dobil dejanjskega plačila. Ob 12. uri opoldne vršil se je shod pod milim nebom v St. Janžu na vasi. Predsedoval mu je gosp. Ivo Majcen, neustrašen bojevnik za samostojnost kmeta. Ljudje, katerih je bilo vzlic pozni uri okrog 200, so burno pritrdjevali našim govornikom. Z raznimi tehtnimi medklici dajali so duška ogorčenju nad brezvestnim gospodarstvom in početjem deželnega odbora. Navdušenje za samostojno kmečko akcijo je velikansko, govorniki burno aklamirani. Na obeh shodih sta poročala gg. župnik Berce in E. St. Kmet vstaja!

Tako-le so delali. Dobrepolske vasi pač nimajo nobenega vzroka se zavzemati za klerikalce. Možje so bili tudi po veliki večini odločeni glasovati za neodvisne kmečke kandidate. Kar po vrsti so se z moško besedo zavezali, da bodo volili neodvisne kandidate. A v zadnji uri je na primer v Ponikvi pri Vidmu hodil kaplan, ki še volilne pravice nima, od hiše do hiše in je pritiskal na volilce toliko časa, da so mu dali glasovnice popisati. Samo strah pred cerkveno oblastjo je pripravil volilce do tega, da so se vdali kaplanovi nasilnosti.

Krški župnik Kurent je tik pred volitvami samolastno vzel uradni imenik volilcev in ga obdržal kar tri dni. Ako se upajo take stvari uganjati na sedežu c. kr. okrajnega glavarstva, kaj šele na deželi! Predrznost in prepotenca župnika Kurenta sploh raste od dne do dne. Za danes ga le opozarjamo, naj si ne dovoli več zlorabe uradne oblasti kot občinski odbornik.

Agitacija v cerkvi. Kakor drugod po Kranjskem, najbrže po celi deželi, agitiralo se je včeraj z lece v vseh župnih cerkvah v Poljanski dolini. Prejšnjega časa so izpostavljali sv. Rešnje telo, letos tega ni, a skušajo z groženjem doseči isti uspeh. Kdor ne dovoli krščanskih mošt, ta je pogubljen! Tako daleč so se spozabili nekateri srboritni mladi petelini. Izveličanje, kakor se iz tega spozna, je kaj poceni; na glasovnico je treba zapisati prof. Jarca in volilec ima večni raj v žepu. Če to ni profanacija svetega prostora, potem sploh ne vemo, kaj naj bo. In še bodo imeli drzno čelo in trdili: ne cerkve, ljudski glas je odločeval. Pa vse mine, tudi moč cerkve in duhovščine v posvetnih zadevah, bode konec prej kot se misli. Res bode to za zdaj še nekaj izdalo, a cerkvi in sebi pa koplje s tem neprevidnim in nevrednim postopanjem, ko vlačite cerkev v te popolnoma posvetne stvari, svoj grob. O tem že lahko sklepate iz tega, ker se je jelo ljudstvo že na vseh koncih in krajih upirati.

Kamila Theimer in »Gorenjec«. Jutri, 2. decembra, bi se imela vršiti poročna pravda na tiskovno tožbo gđne. Theimer proti g. Janko Florjančiču, odgovornemu uredniku v Kranju izhajajočega »Gorenjca«. V soboto smo že poročali, da se ta poročna razprava ne bo vršila, ker je na nedolžnost časa preložena. Poročno sodišče ljubljansko je o ti preložitvi tudi že obvestilo stranki, zastopnika in porotnike. Opozarjamo torej, da jutri ne bo poročne razprave v tiskovni pravdi Theimer-»Gorenjec«.

Odlikovanje. Ravnatelj tobačne tovarne v Ljubljani, gospod Josip Pročar je dobil dovoljenje, da sme sprejeti in nositi romunski oficirski križec reda romunske zveze.

Od državne železnice. Pristav gosp. Svetina na Jesenicah je postal predstojnik v Kamniku.

Glavna posojilnica. Likvidacijski odbor si že več mesecev resno prizadeva med člani in upniki, »Glavne« doseči poravnavo, katera bi pospešila končanje konkurza ter bi bila v oči vidnem interesu obeh strank. Znano je, da ponujajo člani upnikom plačati 30% njihovih terjatev do 1. jul. 1914. Dosedanja poravnalna akcija je bila precej povoljna. Dotično poravnavo so podpisali upniki, ki reprezentujejo blizu 2 milj. kron, tedaj nad polovico hranilnih vlog in drugih terjatev. Toda precejšnje število upnikov stoji navzlic vsemu trudu odbora hladno na strani. Nekateri niso pristopni, drugi pravijo, da je še čas. Toda stvar je zelo nujna. Nekaj je nepristopnih, ki vidno spekulirajo na to, da po končanem konkurzu hitro popadejo solventne člane. To je nevarna spekulacija. Pomisljijo naj, da je upnikov 900 in ima likvid. odbor pravico nad polovico dolgov izterjati. Likvid. odbor in denarni zavod, ki prevzame izplačevanje onih, ki so se poravnali, bodeta s tem postala glavni upnik in naravno je, da se bodeta poslužila vseh dopustnih sredstev, da zasežeta vse premoženje članov. Na ta način je prav lahko mogoče, da ostanejo tisti, ki se trdovratno branijo poravnavi, na cedilu. Konkurni, tožbeni, izvršilni in likv. stroški se množe in obresti rasejo ter uničijo mnogo premoženja, katero bi sicer služilo pokritju. Boljša je suha poravnava, kakor mastna pravda. Brez izgub se pa menda še ni končal noben konkurz. Nekateri hočejo težavni položaj izkoristiti, rekoč, ako se bodo z vsemi poravnali, bodo morali mene polno plačati. Tega odbor ne bode storil, ker ne bode imel nikoli dovolj sredstev za to. Take spekulacije niso častne, ter bodo imele bržkone nasprotni uspeh. Edino pravično in pošteno je, da pridejo vsi upniki razmerno do plačila. Veliki polomi in Trstu, na Koroškem, v Pragi (Vaclavska založna, deficita 8 milijonov kron), na Dunaju (Nussdorff), v Bukovini itd. so se čez leta poravnali videč, da ne gre drugače. Upamo, da se tudi pri nas doseže poravnavo. Apelujejo se enkrat na vse upnike, da pristopijo k poravnavi v lastnem interesu. Opozarjati moramo pa tudi vse člane, da po svoji moči prispevajo k pokritju primanjkljaja, da se rešijo neomejene zaveze in da zopet zadobe zaupanje in kredit.

Koncert Orželski. Opozarjamo vnovič na jutrišnji koncert tenorista Orželskega.

Iz hudodelniškega sveta. V Suhi pri Škofji Loki se je v hišo Barbare Jenkove vtihotal nek okoli 20 let star neznan človek ter se skril pod posteljo, a je bil, preden je mogel izpeljati svoj namen, še pravočasno opažen in prepaden. — V Mlaških gozdovih pri Zmencu je bilo tamošnjim delavcem iz barake pokradeno več obleke, denarnic z denarjem, perilo, dežnik, nekaj orodja, kakor tudi srebrna ura z verižico in je cela zadeva še dosedaj nejasna. — Natakarici v hotelu »Tančar« pri Jesenicah Mariji Potočnikovi je bilo notom

vloma ukradenega 260 K denarja, zlata ura z monogramom M. P. z verižico iz novega zlata s tremi priveški, zlat prstan, moške glave-rokavice in pozlačena ogrska jubilejska krona. — V spodnji Idriji je bil pred kratkem pa nek poseben moralist. Ko je srečal na cesti neko 10letno deklico, jo je silil, da naj zmoli očenaš. Ker deklica tega takoj ni hotela storiti, je potegnil dolg nož in jo s tem prisilil k molitvi, potem je pa pobegnil.

Dijaška kuhinja v Kranju je stopila z letošnjim šolskim letom v dvajseto leto svojega obstanka. Koliko je v tem času delovala na polju človekoljubja, se pač najbolje razvidi iz dejstva, da je življalo do zdaj podpore 1429 dijakov, katerim se je poddelilo 501.322 obedov za skupno vsoto 91.140 K 91 v. V lanskem šolskem letu je znašalo število podpirancev 53, katerim se je pripravilo za 3860 K 09 v 17.507 kosil, oziroma večerij. Tudi letos se je oglasilo in se že oglašja za vsprejem mnogo dečkov, ki niso prinesli s seboj drugega, nego dobra spričevala minolega šolskega leta in pa — prazne želodčke. Zato se obračamo, izrekačoj iskreno zahvalo vsem dosedanjim podpornikom, zopet do človekoljubnih src, da naj se spominjajo večkrat Dijaške kuhinje v Kranju ter tako lajšajo težavni položaj slovenski učeči se mladini, ki si nakopava v obilni meri s stradanjem ravno v tej nežni dobi kal poznejšim boleznim. — Odbor Dijaške kuhinje v Kranju.

Patra Pavla tretjeredna pridiga. »Sloveči« novomeški frančiškan, pater Pavel se je kot apostel fantovske in dijaške Marijine družbe tako dobro obnesel, da so ga pustili avanzirati tudi za očeta brunnih tretjerednic, vulgo tercijalk. Kot novi porvelnik je svojo brunno žensko armado skupaj zbral in s to armado ekserciral več dni in noči v frančiškanski cerkvi. Moški doma so kleli patra Pavla in njegovo armado, kajti ženske, ki nimajo ne za črno pod nohtom svojih možgan v glavi, so tičale podnevi in ponoči v cerkvi, puščale doma hišo in otroke, službo in delo — ker so gospod pater rekli, da more človek najprej skrbeti za svojo dušo in če se kaj časa preostane, šele tudi za telo. Pa še nekaj je ženske tudi iz sosednjih far po 2 do 3 ure daleč gnalo patra Pavla v Novo mesto poslušat. Nekega večera se je sveti mož za svojo pridigo malo preveč nasrkal (pa ne v kuhinji antialkoholne gostilne) in tedaj se je spozabil, da je kot duhovnik na prižnici in ne pri svoji prijateljski kardinalovi kuharici. Divjal, razsajal in vpil je po prižnici in vpil nad uboge ženske nekako tako: Ve pravite, da ste tretjerednice, torej izmed katoliških žena najbolj pobožne ženske. To pa samo pravite. V resnici pa ste poganke, kajti veliko izmed vas jih je, ki berete tiste brezverske liste kakor so »Narode«, »Dan« in »Slov. Dom«. Če kateri teh satanskih beril kaj piše o nas, alo, pa ste vse v ognju. Hodite po mestu in po vaseh, pa svojim prijateljicam kažete list, češ, poglej, kaj ta-le spet piše o pater Pavlu, o škofu ali kakšnemu drugemu božjemu namestniku. In kakšen krahot je, če je kaj mastnega notri, kar je seveda vse zlagano. Ve dobro veste, da so ljudje, ki te satanske liste pišejo in tiskajo, sami hudiči, da so s samim živim satanom v zvezi (če so hudiči, potem že morajo biti s satanom v zvezi) in da je torej vse kar pride iz njih rok, hudičovo delo. In ve to hudičovo, to njegovo delo podpirate in še druge v to zapeljujete. Res, lepe tretjerednice ste! Treba bo vam gobec zapreti z dvojno ključavnico, da ne boste opravljale božjih namestnikov okrog. Zakaj opravljanje je največji greh. Sveti mož je prišel tako »v ogenj« z zaničevalnim zmernanjem svoje tretjeredne armade, da so ženske zapuščale cerkev. Drugo jutro, ko je svojega mačka prespal, so mu povedali, kakšne kozle je streljal na prižnici. In tisti dan zvečer je tisti pater Pavel v svoji pridigi tercijalke za zamero prosil.

Ponesrečil je v Hunjah pri Trebnjem 15letni in kovača Skubeta. Hotel je s smodnikom razstreliti klado, a smodnik se mu je vnel in ga po obrazu tako poškodoval, da bo skoro gotovo oslepel.

Prosi se za priče. Dne 22. novembra ob pol 5. uri popoldne šel sem peš po Židovski ulici in peljal svoje kolo tik sebe. Naenkrat prihiči stražnik za mano in kliče: Marš nazaj, tukaj ni dovoljeno kolesariti. Jaz zavrnem stražnika: Saj ne kolesarim, grem peš kakor drugi. Mnogo let že hodim skozi to ulico, pa me še nobeden redar ni ustavil. Na zahtevo stražnika sem se takoj legitimiral in povedal tudi, da tem trgovcem. Stražnik pa je zahteval vedeti, kašen trgovec da sem. Odgovorim mu pa, da

je to postranska stvar in moja privatna zadeva ter da se bodem proti takemu netaktnemu postopanju pritožil pri policijskemu ravnateljstvu. Nato sem odšel mirno naprej proti Čevljarskemu mostu. Sedem na kolo in se odpeljem proti Staremu trgu približno do Jesenkotove trgovine. Tam sem se vrnil, se peljal približno do Sokliča, da sem si lahko ogledal številko, približno tri korake od mene odstranjenega stražnika. Stala sta pa na istem prostoru dva stražnika: tisti, ki me je atakiral v Židovski ulici, in tisti, kateri ga je prišel nadomestiti. Zpomnivši si številko stražnika, sem se mirno in tiho odpeljal v trgovino v Florijansko ulico št. 3. Od tod sem se približno čez en četrt ure pozneje s kolesom peljal k policijskemu ravnateljstvu, da podam pritožbo. Omenjeni stražnik, ki je stal med tem časom že sam, me pa zapazi kakih 20 korakov pred sabo, nakar mi s povzdigneno roko zapre pasajo in me ravno pred Sokličovo trgovino raz kolesa aretiraj. Aretaciji sem se mirno podvrgel. Pri zaslišanju je stražnik izjavil, da se nisem hotel v Židovski ulici legitimirati in da sem ga jaz pred Urbancem Pod Trančo držal za vrat, in da je bil primoran me aretirati in se sklicuje na njegovega prijatelja stražnika, da je tudi on to videl in lahko priča. Nato je policijski komisar stražnika poklical in ga zaslišal. Stražnik je rekel: Ta gospod je prišel pred Urbancem in ga prijel malo za ovratnik od suknje, da si je lahko ogledal številko. Sedaj je policijsko ravnateljstvo vložilo proti meni pri tukajšnjem deželnem sodišču ovadbo in je tozadevna razprava dne 5. decembra. Ker se dobro zavedam, da se stražnika sploh dotaknil nisem, ker sem stal približno tri korake od njega in držal v desni roki svoje kolo, v levi roki pa rokavice, prosim tem potom vse takrat mimo idoče ljudi, naj se blagovolijo zglasti pri meni v trgovini v Florijanski ulici št. 3 kot priče, če so videli prizor v Židovski ulici, prizor aretacije pred Sokličem ali pa prizor, ko sem si ogledal številko omenjenega stražnika pred Sokličovo trgovino. Ker bi rad dal pravici in resnici čast, bodem vsakomur najbolj hvaležen, da se do 4. decembra javi kot priča. — S spoštovanjem H. P., trgovec, Florijanska ulica št. 3.

Kinematograf »Ideal«. Samo danes se predvaja še krasna indijska drama »Tri kaplje strupa« in veselo igra »Nepravi biseri«. — Jutri krasna drama »Nebeški ogenj« ter učinkovitost »Maks sovraži mačke« z Linderjem.

Pobegnil je še pred 14 dnevi 11. junija 1888 v Celovcu rojeni in v Spittal na Koroškem pristojni prisiljenec Peter Wippauer. Pobegnil je v prisiljeniški obleki.

Izgubljeno. Dva ključa na vrvi sta bila danes zj. izgubljena po Koldvorski ulici do mestne zastavljalnice. Pošten najditelj je naprosil ista oddati v vinski kleti št. 5 na Sv. Jakoba trgu proti primerni nagradi.

Zamenjan klobuk. Pri današnji volitvi v volilnem okraju III. mi je nekdo zamenjal klobuk. Prosim ga, da mi ga vrne. Fran Cerar, Gospoška ulica 12.

Ljubljanski društveni orkester koncertira danes v ponedeljek pod vodstvom koncertnega mojstra g. Bogomila Černeja v restavraciji Auer v Wolfovi ulici. Začetek ob 8. zvečer, vstopnina 40 v. Za mnogobrojno udeležbo se priporoča odbor Ljubljanskega društvenega orkestra.

Večeri smeja, vsak večer v kavarni Central, kjer gostuje Original The Weinghorst ensemble z lastnim orkestrom.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda so poslale 5 K učenke VI. razreda družbine šole pri Sv. Jakobu v Trstu namesto rož umrli sošolki Ivani Skokovi. V trnovski župni cerkvi je bila 22. novembra narodna svatba, družbi je naklonila dar 5 K. — Tvrška Ivan Perdan v Ljubljani je izročila družbi 20 kuponov od tolstovrške slatine, ki so vredni 4 K. Znano nam je, da je radi izborne kakovosti tolstovrška slatina zelo priljubljena in ima mnogo odjemalcev. Ker pa je priložena vsakemu zaboji en kupon, vprašamo, kdo nabira pri gostilničarjih in trgovcih te kupone, ker jih družba dobi tako malo?! Pozor podružnice! — Nabiraliki v Trbovljah so bili meseca novembra zelo plodoviti. Nabrali so lepo vsoto 39 K 32 v. Čast dobri darovalcem in skrbnim nabiralcem!

Omizje pri Belem volku je obhajalo pretekli teden petletnico, odkar ima na mizi nabiralnik Ciril Metodove družbe, na ta način, da je dopolnilo 24. stotak in si pridobilo dvanajsto diplomu. Naj bi bil ta višek požrtvovalnosti sijajen vzgled vsem narodnim gostilnam. Vrlemu gospodarju te rodoljubne gostilne in

celemu požrtvovalnemu omizju krepak Na zdar!

Darila za Miklavžovo in Božič. Mala Svetka Papeževa (zadnjič je bilo pomotoma zapisano Slavica) je dobila nekaj prav dobrih posnemovalk, ki so darovali lepih igrač in raznega blaga za obleko C. M. družbi, da s tem obdari za Miklavžovo in Božič svoje učence. Objavljamo imena teh dobrotnikov: Mala Jelka Močnikova iz Kamnika, Franja Snojčeva, trg. v Ljubljani, Gabrijela Štemberger, Zabiče pri Il. Bistrici, Tomo Knez in Dušan Hudnik.

Prispevek od kavne primesi. Kolinska tovarna je izročila družbi sv. Cirila in Metoda od prodane cikrije letos že drugi tisočak. Uvažujte, častiti rodoljubi, ta znameniti prispevek in ob nakupovanju dajajte prednost izvrstni kavni primesi Kolinske tovarne.

Društvena naznanila.

II. družinski večer Narodne čitalnice se vsled gostovanja hrvatske opere preloži na soboto, dne 13. decembra.

III. družinski večer Narodne čitalnice se je izvršil zadnjo soboto ob obilni udeležbi, ki je jasno svetočila, da so se letošnje čitalnične prireditve že udomačile med našo družbo. Na plesišču kakor v krasno ozaljšanem restavracijskem vrtiču je vladalo živahno vrvenje, res pravo plesno in zabavno razpoloženje do zadnjega. Izvajanja domačega čitalničnega orkestra, namenjena plesalcem in neplesalcem kot glasbeni užitek med plesnimi odmori, so izzvala burnega aplavza na izobilje. Udeležnikov je bilo nad 200, pri prvi četvorki pa je nastopilo nad 50 parov. Narodna čitalnica je s sobotno prireditvijo znova pokazala svojo staro življensko silo, cela prireditve pa, da imajo njeni, pod pokroviteljstvom narodnih dam stoječi večeri čezdalje večjo privlačno moč.

Slov. akad. društvo »Slovenija« na Dunaju. Drugi redni občni zbor bo dne 5. t. m. v dvorani Leithner, Auerspergerstr. 6. V sredo dne 3. t. m. predava v društvenih prostorih tov. Virant »O delegacijah«.

Miklavževa darila se bodo delila v petek dne 5. decembra v Narodni dom v dveh oddelkih in sicer najprej za otroke, potem šele za odrasle. Pri darilih za otroke naj bo poleg natančnega imena in priimka pripisana črka A. pri onih za odrasle pa črka B, darila brez posobne označbe pridejo zadnja na vrsto. Darila je oddajati počenši s sredo sluginji ljubljanskega Sokola v Narodnem domu. Darila naj bodo dobro zavita in povezana, da se s tem prepreči vse nepravilike. Začetek večera ob pol 8, Miklavž pa nastopi ob 8.

Parkeljnov večer priredi Sokol I. v soboto, 6. t. m. v veliki dvorani Mestnega doma. Sodelujejo: društveni salonski orkester pod vodstvom br. Salmiča, pevski kvartet, vrsta telovadcev pod vodstvom br. Vidmarja, družba parkeljnov, članice telovadnega krožka Sokola I. Bratsko članstvo, članice ter naše prijateljice še sedaj opozarjamo na to vlezabavno prireditev. Na zdar! — Odbor.

Akademsko društvo slovenskih tehnikov na Dunaju priredi II. redni občni zbor v petek, dne 5. decembra ob 8. zvečer v restavraciji Budweiser Bierhalle, IV. okraj, Schleifmühlgasse 6.

»Sava«, društvo svobod. slov. akademikov na Dunaju, priredi svoj II. redni občni zbor XXII. teč. dne 5. dec. ob 8. zvečer v restavraciji »Hamerlinghof«, VIII. Hamerlingplatz.

Prosveta.

Gledališče. V nedeljo večer smo gledali preprosto igrice »Brat Martin«. Stvarca spada v tisti davni repertoar, ki je vzbujal bolj rodoljubno, kakor umetniško pozornost za razvijajoče se gledališče pred tolikimi in tolikimi leti. Gospod Povhe je igral strahopetnega krojača, ki prenaša resolutno gospodarstvo svoje zakonske Ksantipe. Vzbujal je veselje in smeh. Gospod Skrbinšek je dobro posebil brata Martina. Parter je bil zaseden, balkon in galerija tudi, lože pa so samevale.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Poneverba na pošti v Podnartu. — Prepovedana igra. Pred kratkim smo poročali, da je izginil iz Podnarta tamošnji pismonoša Ivan Osterman in odnesel s sabo 226 K 2 v uradnega denarja. Osterman je pobegnil na Koroško kjer se je par dni dobro zabaval v Beljaku in v Celovcu kjer so ga končno v družbi

neke ženske prišli. Pri obravnavi se je zvedelo sledeče: Osterman je dobil od poštnega administratorja 226 kron 2 v, da jih izroči Alojziju Bohincu. Med potjo mu je dal župnik Gašper Vilman 9 K 98 v z dvema poštnima položnicama, na katere naj bi denar vložil na pošti. V Otočah je začel Osterman v gostilno in je začel igrati z gostilničarjem in še z enim gostom na karte in sicer takozvano »kupčkanje«. Osterman je imel smolo in je vedno izgubljal. Ko je nehal igrati je imel od zaupanega denarja še 96 kron. Njegova soigralca sta mu vrnila izgubljeni denar. Osterman pa je, mesto da bi denar oddal, pobegnil. Pri obravnavi se izgovarja z zmedenostjo. Z ozirom na to, da se je mož kesal in da je bila škoda pozneje poravnana je bil obsojen Osterman samo na štiri mesece težke ječe, njegova soigralca pa vsak na 100 kron globe.

Surovi sin. Miha Sodar, posestnikov sin v Zaspu, je glasom poročila županstva na slabem glasu in se rad pretepa. Dne 5. oktobra t. l. je bila na Rečici neka veselica, katere sta se udeležila tudi obdolženec in njegov oče Jakob. Ko se je oče obotavljati iz domov, ga je vrgel sin ob tla, pokleknil nanj in ga začel tepsti. Poškodoval ga je pod levim očesom in na desni roki lahko. Obsojen je bil na 2 mesece ječe.

Sirovost. Franc Bergant, hlapec na Svetju je bil že mnogokrat kaznovan, ter je na glasu, da je velik sirovež in pretepač. Na večer 21. septembra t. l. je prišel z večjo fantovsko družbo v Novakovo gostilno v Vižmarjih. Ti so se mirno obnašali, ter čez kake pol ure zopet odšli. Bergant pa je vzel pri omari blizu vrat stoječi vinski kozarec in ga z vso silo vrgel v nasprotni konec sobe med tam sedeče goste. Kozarec je priletel med glavami dveh gostov v zid, zadel ni nikogar. Obdolženec se zagovarja, da je storil to v pijanosti. Sodišče ga je obsodilo na 7 mesecev težke ječe.

Mačeho in očeta pretepel. Janez Kuhar, 17letni delavec v Krivčevem se jezi na svojega očeta, ker se je bil drugič oženil in pripisal mačehi precejšen del premoženja. Dne 7. julija t. l. je prišel mačeho s steklenico v roki tirjat za 2 kroni, katere ji je posodil. Ker jih ni takoj dobil, je začel razgrajati, in ko je prišel oče svoji ženi na pomoč, ga je udaril z bičevskim preko ušes in po hrbtu. Prizanesel pa ni tudi mačehi, in jo tudi pretepel. Zagovarja se s pijanostjo. Obsojen je bil na 6 tednov ječe.

Razne stvari.

Nasilen enoletni prostovoljec — morilec. Nek enoletni prostovoljec topničar v Mostarju se je sprl z nekim vojakom. Med prepriom je vojak prostovoljca razžalil. Prostovoljec je potegnil orožje in je zabodel vojaka večkrat v prsa. Vojaka so prepeljali v bolnišnico, kjer je kmalo nato umrl. Prostovoljca so izročili garnizijskemu sodišču.

Antoinisti v Parizu. Te dni se je vršil v Parizu slavnostni vohod 400 »Antoinistov«, obenem pa so blagoslovili novo cerkev, ki je namenjena za ta čudni kult. Ustanovitelji te sekte je bil neki Antoine, ki je umrl leta 1912. V Jemappesu pri Lutihu v Belgiji. Imel je magično moč, da je zdravil bolnike samo s pogledom, oziroma boljše rečeno, imel je kakih 30.000 pristašev, ki so to verjeli in ki so bili prepričani, da dela čudeže. Po njegovi smrti se je postavila njegova vdova na čelo te nove »vere«, ki se je posebno na Francoskem med ondotnimi pobožnimi katoličani hitro razširila. Velikanska množica je čakala na Gare du Nord 400 belgijskih duhovnikov, predvsem »mater« Antoine. Mnogo žensk je začelo glasno ihteti, ko se je »La mère« na kolo dvoru za trenotek ustavila in kakor zamaknjena gledala proti nebu. Potem je šel čudni spreved, na čelu mu »veliki duhovnik« proti podzemeljski železnici, da se odpelje v Corvisart, pariški predmestje, da poiščejo tam stanovanja. Na podzemeljski železnici jih je srečal Aleksander Ribot, znani radikalni poslanec in bivši minister. Zaprl se je v svoj odelek ter se trdovratno branil zelenih in rumenih listkov, ki so mu jih vsiljevali. Na teh listkih so naznačljivi blagoslovljenje nove cerkve v rue Verguind, tudi je bilo na njih napisano, da bo mati Antoine v novi cerkvi zdravila ljudi. Druga dne je prišlo okoli tisoč vernikov v cerkev. Nastala je velikanska gneča in skrajno ekzaltirano razpoloženje, ki se je kazalo v histeričnem vpitju in krčih. Na galeriji je čakalo kakih dvanajst bolnikov, ki naj bi jih Mère »operirala«, seveda ne na krvav način, marveč s čudežem. Mati je prišla v svojem navadnem črnem talarju in je najprej blagoslovila navzo-

če; nato je začela izžarevati svoj »fluid« čez bolnike. Tako močna je bila sugestija male neznatne ženske, da so začele štiri osebe, ki so bole hale na nevrozi, glasno jokati ter izjavile, da so zdrave. Nekemu tuberkuloznemu se je na poti v cerkev vili kri. Prosil je mater, naj ustavi kri. Kri je res prenehala bruhati, kar je pripisoval magnetični moči matere. Neka hroma stara dama je ekstatično vrgla berglje proč, vendar pa so skeptični poročevalci opazili, da je na to le omahnila v naročje svojih strežajk, ki so jo potem odnesle. Vsekako je bila ta séance matere Antoine zelo uspešna, vsaj v očeh njenih privrženecv. Visoki duhovnik je potem pokazal »drevo spoznanja«, ki ga imajo Antoinisti kot prapor. In gospod Delcroix, prof. na kraljevem Athenaeumu v Ljutihu, je čital iz »knjige razodetja«, ki jo je prorok Antoine zapustil človeštvu. Pri vsej tej ceremoniji, ki je bila deloma zelo mistična, deloma zelo kričeča, je delalo posnetke mnogo fotografov in kinefotografov, kar pa Antoinistov nikakor ni motilo. Morda jim je pa to celo ugajalo kot izvrstno sredstvo v svrhu propagande. Čez en mesec bodo blagoslovili zopet novo cerkev v Monte Carlo. Ne vemo pa, če bo mati Antoine pomagala tudi onim številnim ponesrečencem, ki bodo uničeni v ondnotnih igralnicah. Šokda, da vodička Johana ni vedela za to mater. Gotovo bi postala njena desna roka.

* **Pobegli bankir.** V Pečuhu so zaprli uradno banko Karl Ullman. Banka je insolventna, imetnik banke je pobegnil.

* **Prestop k islamu.** V zadnji seji Mohamedancev v Londonu je naznanil Imam, da je prestopilo v zadnjem času izredno veliko kristjanov k islamu. Med temi so tudi princ de Pudre iz Antverpna, kapitae Stanley in dve dami iz odlične angleške družbe.

* **Rodbinska drama.** Iz Breslava poročajo, da je tamošnji policijski stražnik Wolsky ustrelil ponoči svojo ženo, 15letnega sina, 8letno hčerko in samega sebe. Zjutraj so dobili celo družino mrtvo, celja soba je bila preplavljena s krvjo. Mož je izvršil trojni umor in samomor zaradi neozdravljive bolezni.

* **Rop in umor.** Iz Berlina poročajo, da so napadli trije do sedaj še neznanji roparji dva blagajniška sluga iz tovarne v Delmenhorstu. Roparji so jih pobili do nezvesti in jima vzeli okroglo 9000 mark v drobižu. Dva nočna čuvaja sta hotela roparje prijeti, toda roparji so jih postrelili. O roparjih nimajo še nobene sledi.

* **Ponesrečena laška križarka.** Iz Mesine poročajo, da kljub plime ne morejo rešiti laške oklopne križarke »San Giorgio«, ki je nasledla na pečine. Iz križarke so odpeljali že skoro vse stroje in topove. Mornarski strokovnjaki trde, da je križarka popolnoma izgubljena.

* **Dreadnought.** Iz Londona poročajo, da je naročila Brasilijska ladja delnici Armstrong velikansk dreadnought, kakršnega še angleška mornarica nima. Ko je Brasilijska uvidela, da nima toliko sredstev za svojo mornarico je ponudila svoj dreadnought na prodaj raznim državam kakor Angleski, Rusiji, Grški, Japonski, Turčiji in Italiji. Vse države razun Italije so ponudbo zavrnile in bržkotne bo kupila dreadnought Italija.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunajsko posojilo.

Dunaj, 1. decembra. V včerajšnjem občinskem svetu je naznanil župan, da je bilo za zakladna nakazila za Dunaj v Frankobrodu podpisanih 800 milijonov mark, v celni Nemčiji že ena milijarda in na Dunaju več sto milijonov. Posojilo je kakih dvajsetkrat preznamvano.

Razpuščen občinski svet.

Dunaj, 1. decembra. Občinski zastop mesta Klosterneuburg je bil razpuščen, ker je 18 liberalnih občinskih svetnikov odložilo mandate. Izjava angleškega veleposlanika na Dunaju.

Dunaj, 1. decembra. Novi angleški veleposlanik Bunsen izjavlja v »Neue freie Presse«: Anglija je vedno poznala težavno stališče Avstrije v nje zadnji veliki krizi in smo zastopali načelo, da je treba jemati obzir na posebne interese Avstrije na Balkanu. Seveda se je to v svrhu ohranitve miru moglo zgoditi samo z mednarodnim obravnavanjem. S tega vidika je državni tajnik Grey ves čas vodil potiko in grof Berchtold pripoznavajo, kako zelo je bilo s tem ustrezno interesom splošnega miru. Razmerje Angleške z Avstrijo je sedaj prav dobro, kakor je tudi v razmerju z Nemčijo opažati izboljšanje. Veleposlanik je poudarjal, da je z določeno instrukcijo poslan na Dunaj, da angleško-avstrijsko prijateljsko razmerje v vsakem pogledu pospešuje.

Avstrijski prestolonaslednik.

Lodon, 1. decembra. Avstrijski prestolonaslednik s soprogo sta se včeraj odpeljala v Bruselj.

Afera igralnic na Margaretinem otoku.

Budapešta, 1. decembra. Ogrska vlada je nakazala Prometni banki 1.400.000 kron, za kar je ta izdala izjavo, da nima proti vladi nobene terjatve več.

Hrvatska.

Zagreb, 1. decembra. Vse časopise pozdravlja sklep Tomašičeve skupine, da se hoče vzdržati volitev ter pričakuje, da ta stranka ne bo nikdar več stopila v javnost.

Zagreb, 1. decembra. Starčevićeva stranka je sklicala za 5. decembra tu šod zaupnikov.

Zagreb, 1. decembra. Uradni list je priobčil dve naredbi kralji, komisarija Skerleca, s katerima se odpravljata naredbi o tiskovni cenzuri in cenzuri tiskovnih izdelkov ter o zborovalni svobodi. Volitve bodo razpisane tako kmalu, da se bo sabor sestel že po Božiču.

Ben na Hrvatskem.

Zagreb, 1. dec. Danes je izšlo cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim se objavlja imenovanje barona Skerleca za bana hrvatskega. Ban Skerlec bo jutri zaprisežen. Saborske volitve bodo tudi jutri razpisane najbrže na 29. decembra. Uradne »Novine« priobčujejo ob tej priliki slavnostni članek ter poudarjajo zadovoljstvo nad imenovanjem Skerleca za bana.

Knez Bülow o bosanski krizi.

Berolin, 1. decembra. Iz neke knjige kneza Bülowa, ki bo v kratkem izšla, priobčujejo listi nekaj odstavkov. Knez pravi: Priklopitev Bosne in Hercegovine Avstro-Ogrski je povzročila veliko evropsko krizo. Rusija se je protivila avstrijskemu postopanju in Angleška se je postavila na stran Rusije. Zdelo pa se je, da je ost angleške politike naperjena bolj proti Nemčiji. Brezdvomno je bilo slišati iz mojega govora v državnem zboru, da sem odločen vsrjati pri zvezi z Avstro-Ogrsko. Prišla je ura, ko je morala Nemčija pokazati, ali ji bo mogoče izolirati. To se ni posrečilo. Trozveza je moč, proti kateri se ne da zaradi oddaljenih interesov potisniti nobena velesila v ospredje, proti kateri je mogoč boj samo zaradi skrajnih življenjskih interesov. To je bil poduk bosanske krize, da je naša svetovna politika koncem koncev kontinentalna politika. S svojo močjo smo povzročili ono iztreznjenje, da nas ne skuša nobeden več izolirati in da je bil mogoč miren razgovor o interesih obeh narodov.

Francoska zbornica.

Pariz, 1. decembra. V francoski zbornici se je vršila v soboto debata o novem posojilu. Poslanec Lefevre se je zavzel za to, da naj se kredit zviša od 900 milijonov na 1100 milijonov. Razprava se nadaljuje danes.

Rusko zrakoplovstvo.

Petrograd, 1. decembra. Vojno ministrstvo je naročilo pri domačih tvrdkah 400 zrakoplovov.

Panamski prekop.

Panama, 1. decembra. Vsled velikih plazov je bil prav velik del Panamskega prekopa zasut.

Mehika.

Veracruz, 1. decembra. Angleška oklopna »Sufflok« je včeraj dospela semkaj.

Novi Jork, 1. decembra. Huerta je dal zapreti sto poslancev v samotne celice. Namerava jih dati postreliti.

Dogodki na Balkanu.

Črnagora in Bolgarska.

Dunaj, 1. decembra. Z ozirom na sofijske vesti, da je Gešova vlada izplačala Črnigori 1.1912. dva in tri četrtine milijona kron konstatira Südslovische Rundschau iz merodajnih črnogorskih krogov, da se je izplačala ta vsota na podlagi dogovora med Črnogoro in Bolgarsko v času, ko specialni srbsko-grški dogovor glede razdelitve Makedonije še ni obstajal.

Albanija.

Valona, 1. decembra. Tu so praznovali prvo obletnico proglašenja neodvisnosti Albanije.

Bolgarska.

Orsova, 1. decembra. Car Ferdinand je prispel včeraj ob 7. uri 40 minut zjutraj z večjim spremstvom semkaj, ter se ob 8. uri 30 minut odpeljal proti Lom Palanki.

Sofija, 1. decembra. Kralj Ferdinand je prispel z avtomobilom iz Lom Palanke v Sofijo skoraj popolnoma neopažen.

Dunaj, 1. decembra. O povratku carja Ferdinand manjkajo vsa poročila. Politični krogi se kažejo nad tem molčanjem uradnih krogov zelo vznemirjena.

Sofija, 1. decembra. Po povratku carja Ferdinand je dal civilni carjev kabinet publicirati, da car noče odstopiti. Tudi prestolonaslednik Boris izjavlja v »Dnevniku«, da so vse vesti o odstopu carja izmišljene.

Grška.

Atene, 1. decembra. Grška vlada je sporočila velesilam ratifikacijo atenskega miru, da morejo konzuli na Kreti priznati grške oblasti. Za administrativno enakopravnost otoka, bo skrbel zakon, ki bo v kratkem predložen zbornici.

Solon, 1. decembra. Vlada je pooblastila tukajšnje eksporterje za izvoz gotove množine žita iz grške Makedonije v staro Grško. Srbska vlada namerava v povzdigo trgovine ustanoviti v Bitolju 6 tranzitnih skladišč.

Turčija.

Milan, 1. decembra. Iz Carigrada se poroča, da je sklenil turški finančni minister obsežno finančno operacijo z orientsko podružnico »Societa commerciale italiana«. Gre se za eskomptiranje več milijonov frankov pod posebno garancijo.

Izid deželnozborskih volitev v Ljubljani.

I. Poljanski okraj:

Josip Turk	292
Kregar	215
Kristan	48
Brandt	32
dr. Tavčar	1
dr. Ravnihar	1
praznih	32

II. okraj:

Veljavnih	826
Turk	363
Kregar	233
Kristan	123
Brandt	75
praznih	26
neveljavnih	3
razcepljeni	3

Dvorski okraj:

Oddanih glasov 1179, od teh veljavnih 1136.

Josip Turk	635
Ivan Kregar	210
Ethin Kristan	113
Herman Brandt	175

IV. Trnovsko-krakovski okraj.

Oddanih glasov	580
veljavnih	575
Josip Turk	266
Ivan Kregar	140
Ethin Kristan	140
Brandt	13
neveljavnih	21

V. okraj:

Oddanih	1322
Turk	607
Kregar	381
Kristan	178
Brandt	103
praznih	45
neveljavne	3
razcepljenih	5

VI. Kolizejski okraj:

Turk	237
Kregar	86
Kristan	99
Brandt	30
praznih	15
neveljavnih	42

VII. okraj Barje:

Oddanih	323
Turk	168
Kregar	129
Kristan	20
Brandt	1
prazne	3
neveljavne	2

VIII. okraj Vodmat:

Oddanih	386
Turk	116
Kregar	132
Kristan	121
Brandt	7
praznih	6
neveljavna	2
razcepljena	2

V celem je bilo torej oddanih 5746 glasov.

Od teh jih je dobil 2223

Josip Turk 2684

Kregar 1526, Kristan 842, Brandt 444. Praznih je bilo 172, neveljavnih 62, razcepljenih 16.

Potrebnost je torej ožja volitev, ki se vrši 6. t. m.

Izid deželnozborskih volitev na deželi.

Spodnja Šiška, 1. decembra. Knez 335, Kristan 416, Dimnik 88.

Zgornja Šiška, 1. decembra. Knez 114, Kristan 69, Dimnik 98, praznih 10.

Grosuplje, 1. decembra. Dimnik 250, Knez 44, dr. Zajec 3, Kristan 2, Berlan Ivan 1. Neveljavnih 9, praznih 25.

Medvode, 1. decembra. Klerikalnih 328, naprednih 65, razcepljenih 7.

Lesce, 1. decembra. Lesce Predtrg: Kržišnik 128, Pintar 13, Piber 59, razcepljenih 70, prazne 3.

Bled, 1. decembra. Kržišnik 131, Pintar 11, Piber 137.

Tržič, 1. decembra. Krize: Piber 245, Kržišnik 85, Pintar 16, praznih 7, razcepljen 1. Klerikalna nasilja velikanska.

Podnart, 1. decembra. Kržišnik 101, Piber 70, Pintar 22.

Dob, 1. decembra. Slokar 47, Lavrenčič 47.

Kamnik, 1. decembra. Slokar 145, Lavrenčič 222, Kamila Theimer 1.

Mengeš, 1. decembra. Slokar 58, Lavrenčič 178.

Lukovica, 1. decembra. Slokar 105, Lavrenčič 162.

Kranj, 1. decembra. Ljubno: Kržišnik 21, Piber 49.

Kropa, 1. decembra. Piber 80, Kržišnik 12, Pintar 2.

Radovljica, 1. decembra. Kržišnik 45, Piber 54, praznih 13, Pintar 1, Koselj 1.

Kranjska gora, 1. decembra. Kržišnik 25, Piber 143, Pintar 115, neveljavnih 99.

St. Jernej, 1. decembra. Zupančič 224, Hladnik 488.

Mokronog, 1. decembra. Zupančič 138, Hladnik 229.

Jarše-Mengeš, 1. decembra. Radomlje, Rova, Volčji potok: Slokar 26, Lavrenčič 134, Tomšič 1, neveljavna 1, prazne 3.

Trojana, 1. decembra. Lavrenčič 164, Slokar 71.

Trzin, 1. decembra. Slokar 95, Lavrenčič 177, Ručigaj 3, Grad 2, Riedl 1. Neveljavnih 5, praznih 5.

Domžale, 1. decembra. Slokar 136, Lavrenčič 195, prazne 15, razcepljene 8.

Prevoje, 1. decembra. Lavrenčič 162, Slokar 105.

Brezovica, 1. decembra. Lavrenčič 75, Slokar 17.

Metlika, 1. decembra. Fleischman 165, Mihelčič 71, Škerlj 5.

Črnomelj, 1. decembra. Mihelčič 90, Fleischman 59.

Gornje Polje, 1. decembra. Mihelčič 29, Fleischman 32, Klinc 3.

Višnja gora, 1. decembra. Dr. Zajec 182, Taufer 20, Prazne 4.

Radeče, 1. decembra. Dr. Zajec 243, Taufer 101, Kristan 22.

St. Lambert, 1. dec. Dr. Zajec 139, Taufer 54, Kristan 26.

Ribnica, 1. decembra. Jaklič 262, Andolšek 147, Trškan 14, cepljenih 8, neveljavnih 14.

Plesce, 1. decembra. Andolšek 17, Jaklič 47.

Podgora, 1. decembra. Jaklič 171, Andolšek 3.

Borovnica, 1. decembra. V Borovnici so dobili: Kobi 210 glasov, Majdič 52, Straus 52 glasov. Praznih glasovnic 9, neveljavna 1.

Rake, 1. decembra. Majdič 93, Straus 89, Kobi 112.

Hotedršica, 1. decembra. Majdič 70, Kobi 73, prazni 2.

Kranj, 1. decembra. Kranj oddal za Dolenca 308, za Jarca 106 in razcepljenih 22.

Škofljica, 1. decembra. Oddanih 317 glasov, Dolenec 155, Jarc 153, praznih 9.

Lož, 1. decembra. Gašpari 67, dr. Pegan 55.

Senožeče, 1. decembra. Volilcev 452, udeležba 404, Gašpari 211, dr. Pegan 149, socialni demokrat 25, praznih 14, neveljavnih 5.

Stari trg - Rake, 1. decembra. Dr. Pegan 418, Gašpari 184, neveljavnih 17, razcepljenih 17.

Idrija, 1. decembra. Majdič 283, Straus 570, Kobi 314.

Spodnja Idrija, 1. decembra. Majdič 66, Straus 133, Kobi 197.

Vojsko - Čelomlje, 1. decembra. Majdič 50, Straus 30, Kobi 110.

Šmartno pri Litiji, 1. decembra. Taufer 77, Zajc 290.

Hotič, 1. decembra. Taufer 72, Zajc 66, Kristan 24, neveljavna 2.

Gornje Ležce, 1. decembra. Pegan 196, Gašpari 170, socialist 14.

Prestranek, 1. decembra. Gašpari 102, Pegan 50, socialist 60.

Litija, 1. decembra. Taufer 80, dr. Zajec 165, Kristan 7, razcepljenih 7 glasov.

Konj, 1. decembra. Taufer 12, dr. Zajec 58, Kristan 12.

Vače, 1. decembra. Taufer 51, dr. Zajec 68, Lampert 54.

Šmartno pri Litiji, 1. decembra. Taufer 77, Zajc 290.

Idrija, 1. decembra. Majdič 282, Straus 570, Kobi 314, praznih 48, cepljenih 10.

Planina, 1. decembra. Straus 10, Majdič 117, Kobi 145.

Dolenji Logatec, 1. decembra. Majdič 140, Kobi 166, Straus 28, razcepljena 2.

Gornji Logatec, 1. decembra. Majdič 100, Kobi 66, Straus 2, Erjavac 1.

Krško, 1. decembra. Občina: Kožar 362, Hladnik 332, drugi 9.

Zgornja Šiška, 1. decembra. Knez 115, Dimnik 99, Kristan 69, Arhar 2, praznih 10, neveljavnih 6.

Raka, 1. decembra. Hladnik 70, Kožar 125. — Župniku za hrbtno državni pravdnik. Nasilje grozno. Napredek 51.

Novo mesto, 1. decembra. Škerlj 216, Mihelčič 74.

Kandija, 1. decembra. Škerlj 163, Mihelčič 368.

Prečna, 1. decembra. Škerlj 113, Mihelčič 221.

Gornje Polje, 1. decembra. Škerlj 32, Mihelčič 29.

St. Peter, 1. decembra. Škerlj 42, Mihelčič 318.

Idrija, 1. decembra. Majdič 283, Straus 570, Kobi 314.

Spodnja Idrija, 6. decembra. Majdič 66, Straus 133, Kobi 197.

Vojsko, 1. decembra. Majdič 50, Straus 30, Kobi 110.

Javornik, 1. decembra. Nad 400 naprednih glasov več kakor drugi.

Lesce, 1. decembra. Za 28 glasov več naprednih kakor drugi.

Bohinjska Bistrica, 1. decembra. Kržišnik 174, Pintar 24, Piber 213.

Poljane, 1. decembra. Dolenc 144, Jarc 174.

Javorje, 1. decembra. Dolenc 20, Jarc 136.

Velike Lašče, 1. decembra. Andolšek 72, Jaklič 48.

St. Peter, 1. decembra. Gašpari 166, dr. Pegan 305, Tokan 34.

Prestranek, 1. decembra. Gašpari 170, Pegan 196, Tokan 14, neveljavnih 8.

Postojna, 1. decembra. Gašpari 519, Pegan 191, Tokan 18.

Prečitane časopise v šent-jakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero.

Na naše uspehe vpliva prav močno naše izgledanje. Nežna, fina koža obraza, dobro negovane roke in rasti naših las igrajo pri tem veliko vlogo. Negovati moramo torej temeljito las, da preprečimo izpadanje las, prehitro osivljenje, nastajanje šup itd. Pri tem nam je neobhodno potreben Fellerjev oživiljajoči, čisto-či fluid z znamko »Elzafluid«. Isto-tako izborna služi pri negovanju kože, pri glavobolu, varuje nas pred infekcijo itd. — 12 teklenic za 5 kron pošlje franko E. V. Feller, Stubica, Elsin trg št. 238 (Hrvatsko).

Na splošno zahtevo!
Narodni dom. Narodni dom.
Dvorana „Slavec“.

Akademsko predavanje

g. prof. Weissa z zanimljivimi eksperimenti o hipnozi in sugestiji (o nezavednem duševnem življenju)
tema: somnambulizem

se vrši

v ponedeljek 1. dec. v dvorani Slavec ob polu 9. uri zvečer. Vstopnina 1. krono.

Srednješolci nimajo pristopa.

Dame dobrodošle! Dame dobrodošle!

Lilijskomlečno milo s konjičkom

Bergmanna & Co., Dččin n. L.

ostane prejšnjemu nedosežno po svojem učinku proti pegam, dalje neupljivo za racionalno negovanje kože in lepote, kar potrjujejo vsak dan prihajajoča priznana pisma. Dobiva se po 80 h po lekarnah, drogerijah, parfumerijskih trgovinah itd. Istotako se obnaša Bergmanna lilijna krema »Manera« čudovita za ohranitev nežnih damskih rok; v lončkih po 70 vinarjev povsod.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

nov.	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
29.	2. pop.	739.9	9.1	sl. ssvzh	del oblak
„	9. zv.	743.0	6.0	sl. szah.	del. jasno
30.	7. zj.	743.5	1.2	brezvetr.	megleno
„	2. pop.	742.0	9.0	sl. jvzh.	jasno
„	9. zv.	742.8	3.7	sl. szah.	„
1.	7. zj.	741.4	-1.2	brezvetr.	megla

Srednja temperatura sobote 5.3°, norm. 0.7°, nedelje 4.6°, norm. 0.5°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 1. decembra 1913.

Malobani papirji.	Denarji	Blagovni
4% majeva renta	82—	82.20
4 1/2% srebrna renta	85.20	8.40
4% avstr. krona renta	82.50	82.70
4% ogr.	81.55	81.75
4% kranjsko deželno posojilo	—	94.50
4% k. o. češke dež. banke	84—	85—
Srečke.		
Srečke iz 1. 1860	455—	465—
„ „ 1864	685—	697—
„ italske	284—	294—
„ zemeljske 1. izdaje	289—	299—
„ „ 2. izdaje	244.75	254.75
„ ogrske hipotečne	232—	242—
„ dun. komunalne	474.50	484.50
„ avstr. kreditne	475—	485—
„ ljubljanske	62.50	66.50
„ avstr. rdeč. križa	52—	56—
„ ogr.	31.75	37.75
„ basilijske	26.50	30.50
„ turške	230.25	233.25
Malinec.		
Ljubljanske kreditne banke	412—	416—
Avstr. kreditnega zavoda	627.90	628.90
Dunajske bančne družbe	514.50	515.50
Južne železnice	105.40	106.40
Državne železnice	701.90	702.90
Alpine-Montian	819.25	820.25
Češke sladkorne družbe	336—	339—
Zivnostenske banke.	267.50	268.50
Valute.		
Cekini	11.40	11.45
Marke	117.70	118—
Franki	95.2750	95.4750
Lie	94.70	94.90
Rubliji	253.25	254.25

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 1. decembra 1913.

Termin.

Pšenica za apr. 1914. . . . za 50 kg 11.43
Rž za apr. 1914. . . . za 50 kg 8.74
Oves za apr. 1914. . . . za 50 kg 7.47
Koruza za maj 1914. . . . za 50 kg 6.42

Zahvala.

Za vse ljubeznive izraze sočutja povodom bolezni in smrti našega iskrenoljubljene soproga, očeta, starega očeta, brata in tasta, gosp.

Štipko Jelenca

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem iskreno zahvalo. Dalje se zahvaljujemo vsem, ki so sprejeli dragega pokojnika na poslednji poti.

Posebno zahvalo smo pa dolžni konventu Č. Č. usmiljenih bratov v Kandiji, ki so nam tako požrtovvalno pomagali v teh težkih dneh. Sprejmite vsi našo najlepšo zahvalo

V Kandiji, dne 28. nov 1913.

Zaljubljeni ostali.

Službo kot

gozdni manipulant

oskrbnik ali kaj enakega zmožen 3 jezikov v govoru in pisavi, išče mlad mož. Pomoč se prosi do 5. t. m. pod „Strajmošter“ poste restianto Novo mesto.

80.000 ur se razproda!

Ker sem prevzel splošno zalogo, morem ponuditi za samo 2 K 50 h velelegantno double uro na svirko z verižico. Ima dobri dobo 36 urno kolesje na sidro (odlikovana znamka) in je elektr. potom pozlačena s prstnim zlatom. — Jamstvo za precizen tek 3 leta. 1 komad K 250, 2 kom. K 470, 3 kom. K 7—. Po povzetju razpošilja razpošiljalnica ur

Ch. Jungwirth, Krakov, 7/B.

NB. Riziko izključeno. neugajajoče se zamenja ali denar vrne.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIJEVNOST IN PROSVETO
Letnik XXXIII. (1913).

Izhaja po 4 pole obsežen v velikem omerku po eden pot na mesec v vseskih ter stoji vsa leto 9 K 30 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 30 h na leto Posamezni svezki se dobivajo po 80 h.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

C. i. hr. topničarski polk št. 7.
v Ljubljani prodaja

v sredo, dne 7. decembra
na živinskem trgu (pred klavnico)
dražbenim potom

7 konj.

Kupci, koji se zanimajo vabijo se vljudno.

Kavarna „Central“.

KONCERT.
Vsak večer 3077

nastop priljubljenega

„Original The Weibing's Ensemble“.

Lastni orkester.

Vso noč odprto! Vstop prost!

Večeri smeha.

Razglednice

umetniške,
in
pokrajinske

se dobe vedno
v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica 7.

Materinska ljubezen

čuva nad otrokovim zdravjem in skrbi za to, da je vedno pri rokah

Dr. Dralleja

MALATTINE

Ta netolsta krema za kožo je slasten balzam, pravi uteševalec bolečin za malčke. — Ravno nežna, občutljiva koža otrokova potrebuje skrbnega negovanja, zlasti v ostrem letnem času. — Malattine učinkuje čudovito proti hrapavim ordečim ali razpokanim rokam in jih d. la voljne, odporne, sveže in zametnomehke. Pušica K —70 in 120 po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in boljših brivnicah.

Juri Dralle, Hamburg (Bodenbach) na L.

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica št. 7.

Pošten, priden in dobro izučen

mesarski pomočnik

želi premeniti službo. Vstop takoj.
Naslov pove upravnistvo »Slov. Nar.«
4252

V najem se vzame v Ljubljani
ali na deželi 4262

vrta vrtnarsko obrt

Pismene ponudbe s pogoji pod „Vrt“
na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Izjava.

Jaz podpisani izjavljam, da ne priznavam in ne plačam nobenega dolga moje žene Josefine Tominih roj. Zhampa.
4215

Clito Pio Tominih.

Cena, dobri dobo

trgovinska hiša

okraj Celje, s trgovinskimi in stanovanjskimi prostori, 3 vrtovi z okoli 600 m² pri tvornicah, letnega prometa 14.000 K, ki se lahko še poveča se zaradi lastnikove bolehnosti prodaja za 12000 K. Majhno naplatico. Pojasnila daje Die Verwaltung des Realitäten Markt Gradec. Hamerlinggase šte. 6.

Kontoristinjo

Slovenko, z lepo pisavo, sprejme takoj tovarna v Pragi. Prosi se za prepise izpričeval iz meščanske in trgovske šole (ne originale, ker se zanje ne garantira) brez pošne znamke vendar s priloženo sliko. — Slednjič se prosi za izrečno dovoljenje staršev, da sme službo sprejeti. Mesečna plača 90 K. Vožnja do Prage povrnjena.

Tozadevne prošnje pod šifro „Dalbor 18“ restanto, poštni urad Praga 22. 4261

Po Najv. pooblastitvi Njeg. c. in kr. apostol. Veličanstva.

42. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v državnem zboru zastopanih kraljestev in dežela.
Ta denarna loterija obsega 31.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša

200.000 kron. 5268

Žrebanje bo javno na Dunaju, dne 22. januarju 1914. Srečka stane 4 krone. Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zoll-amtsstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk zastoj. — Srečka se pošilja poštne prosto. — Od c. kr. gen. ravn. drž. loterij (oddelek za dobrodel. loterije).

Lepa in koristna

Mikavževa darila

po že priznani najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Šterk

LJUBLJANA, Stari trg šte. 18.

Kolesarji, zahtevajte

v lastnem interesu nemudoma brezplačno in pošt-nine prosto prvi slovenski pravkar izišli

bogato ilustrovani cenik 1913

za kolesa in posamezne dele.

Poglejte ga pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.

Karel Camernik & Co., Ljubljana, Dunajska cesta 9-12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli, mehanična delavnica in garaža.

DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLJE, KOROŠKO.

**LOVSKE PUŠKE.
STRELJIVO. PO-
PRAVILA. REVOL-
VERJI. ITD. ITD.
„ GENIK 1913. „**

**TOVARNA ČEVLEV v TRZICU NA GORENSKEM
PETER KOZINA & KO.
— LUBJANA —
PRODAJNA DRUŠNO NA BREGU 20. POŠT. ST. JAKOBSKEGA
MOŠTA**

Cene za gospode K 14.—, 17.—, 20.—
Cene za dame K 12.—, 15.—, 18.—
Cene za dečke 36/39 K 10.—, 12.—
Cene za otroke št. 22-25 26-28 29-31 32-35
K 5, 6, 7, 8.

Garantirana kakovost.

Cenejšje vrste od K 1.50 naprej.

7975 št./V. u.

4214

Razglas

s katerim se vojaškotaktni obvezanci pozivajo v zglastitev.

Na podstavi zakona z dne 10. februarja 1907. drž. zak. št. 30, se morajo vsi vojaškotaktni obvezanci do prestanka svoje vojaškotaksne obveznosti vsako leto meseca januarja zglastiti pri tisti občini, ki imajo v njej dne 1. januarja tistega leta svoje bivališče.

Oprostilo od osebnega dohodninskega davka ali od službene nadomestilne takse, ki ga je zaradi svojega 1200 K ne presegačega dohodka ali iz drugih razlogov pričakovati ali ki je v prejšnjem letu nastopilo, ne oprosti od dolžnosti zglastitve.

Zglastitev se sme izvršiti pisмено ali pa ustno.

Pismena zglastitev se zgodi tako, da se pošljeta na občino dva, po vseh rubrikah s čitljivo pisavo popolnoma in resnično popolnjena zglasovalna formularja. Zglasovalni formularji se dobivajo pri c. kr. okrajnem glavarstvu in pri občinskem predstojništvu (pri mestnem magistratu) brezplačno. Pošiljatve zglastitev v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, so poštne proste.

Zglasovalni formularji so urejeni tako, da se zganejo in adresirajo ter brez pismenega zavoja oddajo na pošto.

Ustne zglastitve piše občina v oba zglasovalna formularja.

Zglastitve, ki se izvrše s posredovanjem tretje osebe, ne odvežejo tistega, ki se je dolžan zglastiti od odgovornosti za izpolnitev njemu naložene zaveznosti.

Tistim, ki so dolžni se zglastiti, pa predpisane zglastitve ne izvrše pravočasno ali pa jo izvrše v bistvenih točkah nepopolno, se sme naložiti denarna kazen do 50 K. Vojaškotaktni obvezanci, ki v svojih zglastitvah vedoma zakrivate zamolčitve ali neresnične napovedi, zapadejo — v kolikor dejanje ne utemelji učina, ki ga je po obnem kazenskem zakonu kaznovati kot kaznjivo dejanje — denarnim kaznim do 500 K in ob posebno obtežujočih okolščinah do 1000 K. Kadar denarnih kazni ni mogoče iztirjati, se izpremene v zaporne kazni.

Vrhutega je političnemu oblastvu danona prosto voljo, da takrat, kadar se zglastitev ne izvrši pravočasno ali kadar se izvrši nepopolno na podstavi znanih podatkov ali podatkov, ki se uradoma doženo, takoj določi vojaško takso.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 24. novembra 1913.

Dva mlinarja

se sprejmeta takoj v službo, 4229
Ivan Hafner, Vešter, Škofja Loka.

Gospodična, stara 26 let, lepe postave, poštena, razume gospodinjstvo in ima tudi nekaj premoženja, se želi seznaniti z boljšim, premožnim gospodom, ki bi imel cesarsko službo.

Ponudba pod „Srečna bodočnost 1915“, glavna pošta restant, Ljubljana. 4259

Za Belgrad-Srbija se sprejme
tako

dojilja (ama).

Zahteva se, da je zdrava, čista in inteligentna, z znanjem nemškega jezika, na kar se pripomi, da mora dati svoje mleko pri zdravniku analizirati — in pri ponudbi dotično spridevalo vpslati — nakar se bode pri sprejemu dotični znesek, kakor potai izdatki za brzoval do Belgrada povrnil in naposled ako dotična vsaj eno leto v službi ostane, tudi za nazaj stroške povrnjene dobi. 4264

Samo zdrave in čiste naj se takoj javijo s navedbo mesečne plače na naslov: **gg. Israhela Russa sinovi, Belgrad, Srbija.**

„Zdravnik železoda“ je najboljši liker za želodec.

„Zdravnik železoda“ je najboljši liker za želodec.

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 drž. zak. z dodatnim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K;
p. št. 6 K 20 vrb.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča

Narodna tiskarna.

Za Miklavža

našim malim priporočamo

spise za mladino.

	broš.	vez.
Andersenove pravljice za mladino	—	1.—
Brezovnik Anton, Zakaj? — Zato!	—	—60
Brinar Jos., Medvedji lov. Čukova gostija	—	—80
Burnett, Mali lord. (Lord Fauntleroy)	1.60	2.60
Campe - Majar Hr., Odkritje Amerike	—	2.—
Dimnik J., Avstrijski junaki	1.50	1.80
Gangl, Zbrani spisi za mladino I. zvezek	—	1.50
Gangl, Zbrani spisi za mladino II. zvezek	—	1.50
Gangl, Zbrani spisi za mladino III. zvezek	—	1.50
Gregorčičeva Marica, »Otroški oder«. Igrice za mladino otroških vrtec in ljudske šole	1.50	—
Hauff Viljem, Pravljice za mladino	—	1.20
Hoffmann - Funtek, Bog pomaga. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Kar Bog stori vse prav stori. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Kako vzgaja vsoda. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Peter Prostak. Povest	—	—80
Kapitan Žar ali Kleč v Tihem morju. Povest	—	1.20
Kipling R., Džungla, (The jungle book). S slikami	2.—	3.—
Kosi Anton, Sto narodnih legend	—	1.20
Malavašič, Oče naš. Povest	1.50	1.70
Marryat, kapitan Frederick, Morskirazbojnik	2.50	3.70
Milčinski Fr., Pravljice. S 40 slikami	—	4.—
Mišjakov Julček, Spisi. I. zvezek. S slikami	—	1.50
Mišjakov Julček, Spisi. II. zvezek. S slikami	—	1.50
Mišjakov Julček, Spisi. III. zvezek. S slikami	—	1.50
Na divjem zapadu. Tri poveti iz življenja Indijancev.	—	1.20
Rapé A., Dane. Povest za mladino	—	1.—
Rapé A., Mladini I. zvezek. S slikami	—	1.50
Rapé A., Mladini II. zvezek. S slikami	—	1.50
Rapé A., Mladini III. zvezek. S slikami	—	1.50
Ribičič, Kraljestvo čebel	—	—80
Smid Kristof, Spisi I.—XV. zv.	8.70	11.70
Smid Kristof, Roza Jelodvorska	—	2.—
Spillmannove povesti I.—XIX. zv.	9.60	13.40
Trošt Ivo, Na rakovo nogo. Povest	—	—80
Verne Jules, Pet tednov v zrakovlovu	—	3.80

Slikanice.

A—B—C v podobah s pesmicami	—	1.60
Blažek in Tomažek	—	1.60
Hitra voznja po železnici	1.60	—
Hrošči in žuželke v podobah	—80	—
Kaj pripoveduje čarovnica	1.20	2.40
Knjiga za slikanje dopisnic:		
1. Mladi umetniki	1.—	—
2. Otroški vrtec	1.—	—
3. Za kratek čas	1.—	—
4. Zaklad za otroke	1.—	—
Lahkih nog naokrog. (Najnovejše.)	—	2.80
Metulji v podobah	—80	—
Modri Janko Vesela knjiga s podobami	—	2.40
Našim malim. Vzgojne slike iz sv. pisma	—90	—
Noetova barka. Živalstvo v podobah	1.50	—
Palčki Poljanci	—	3.60
Pavluša in Nuša — dva škrata	—	1.60
Pepelka. Pravljica s podobami	—60	—
Planinske cvetke v podobah	—80	—
Podobe iz živalstva	—80	1.50
Radost malih	—40	—
Robinson starši. Povest s podobami za otroke	1.40	—
Slovenski A—B—C v podobah	—80	1.20
Snegulčica. Pravljica	1.20	2.40
Trnjulčica. Pravljica	1.20	—
Vesela družbica	—70	—
Vesela mladina	—80	1.50
V zverinjaku	—90	1.50
Zlata radost	—40	1.50
Zoološki atlant	—	6.—
Živali naše prijateljice	—70	—

Narodna knjigarna v Ljubljani

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalke v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

== Zivahna zveza z Ameriko. ==

Delniška glavnica K 8,000.000.

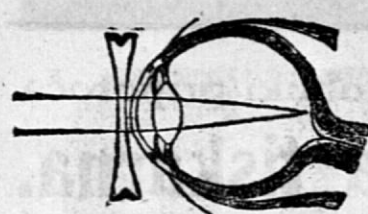
Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje
(rente, zastavna pisma, delnice, srečke
itd.) — Valute in devize. — Promese
k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice
ter na žiro in tekoči račun. 373

Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.
Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskomptira: menice, devize in fakture.
— Zavarovanje vredn. papirjev proti
karzni izgubl. — Revizija žrebanja
srečk brezplačno. — Rembours-kredit.
Borzna naročila. — Inkaso.

Optik in specialist.

LJUBLJANA,

Aparati, poljska kukala,
daljnogledi.Pogrešno navadno steklo
za očala. 2688**K. JURMAN**

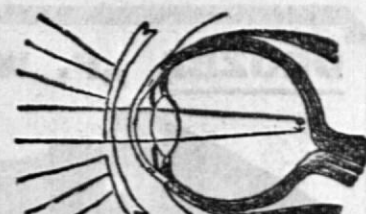
Optični zavod z električnim obratom.

Optik in specialist.

Selenburgova ulica št. 4.

Za prvovrstno optiko se jamči.

Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

Pravilna lega plošč, brušenih
po sistemu Perpha.**Modna trgovina**

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštne prosto

ANTON SCHUSTER**:: Konfekcija ::****za dame in deklice**bluze, modno blago, sukno, platno,
garniture, preproge, šerpe, rute, pletl.**Rdeče desertno vino,**

pristna kapljica s Poljske. 4237

Samotok 1/2 92 vin., hl. 78 K. Močnejše vino
Bogatina 1/2 1 K 12 vin. Naročilom po dopisnici
sledi v Ljubljani brezplačna dostava od 2 l dalje.

M. Zerjav, Streliška ul. št. 32.

Štajerske purane

pošilja po K 1-80 kg po poštne povzetju

Josip Cernelč,

Sv. Peter pod Sv. gorami, Štajersko.

4201

Najsolidnejši vir40 m dobrih ostankov za obleke K 18—
40 m izvrstnih ostankov zim. blaga „ 20—
30 m ostankov mod. blaga za obleke „ 18—
6 parov velikih rjuh „ 10—
100 kom. prima žepnih robcev „ 13—
tucat dobrih brisač „ 2-90
tucat prav težkih brisač „ 4-80
10 toplih zimskih rut „ 5—

Adolf Zucker, Plazenj št. 504 (Češko).

Razpošiljam samo po povzetju. Neuga-
jajoče vzamem vsak čas nazaj. Vzorci
se ne razpošiljajo. Najboljši dobavitelj
za trgovce, krošnjarje in sejmarje**! Redka prilika!****Velik oddelek****moških srajc**se prodaja, dokler bo kaj zaloge
po izjemnih cenah

in sicer:

cefir la, lepi vzorci

po 3—, 4—, 5— K.

šifon la, bel, z gladk. prsmi

po 3-50 in 4— K

pri

A. Persche**Pred škofijo 21.***Čipkasto blago, čipke, vložki, vezenja
svila, posamentirja, gumbi, šaboti in vse druge modne
potrebščine za dame v obilni izbiri in dobrega okusa
v modni trgovini za dame 3493
P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.***Pozor!**Veliko denarja si prihranite,
če kupite sedaj manufakturno blago pri**J. GROBELNIKU**

prej Franc Souvan sin Ljubljana, Mestni trg št. 22.

Zakaj? Radi slabe sezije in velike zaloge
hočem vendar zimsko blago razprodati Zato prodajam do
preklica po za**30% znižanih cenah!**Nihče naj ne zamudi te redke prilike res lepo novo blago ceno kupiti.
Primerna božična darila: svile, žameti, pliši, volneno in pralno blago,
sukno, rute vseh vrst. — Preproge, velike in na meter, preproge
za pred posteljo, za na stene, za čez zofo; koci za potovanje
in odeje. — Perilno blago.**Važno za vsacega!****Učenec**

14—15 let star,

se sprejme pri Ferdinandu Špilar, trgovcu
z mešanim biagom Št. Peter na Krasu.**Kavarna**vso noč
odprta**LEON**
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Postrežba točna! Cene solidne!

Prva največja
domaća in eksportna tvrdka!
Zalagatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd

Glavni zastopnik največjih tovarov ur v Svici.

Priporočano najboljšo

švicarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd.
Najbogatejša zaloga briljantnih in drugih
prstanov, uhanov, verižic, zapetnic itd.
Namizno orodje. — Krasni nastavki iz
srebra itd. itd.

:: Najnovejši cenik brezplačno. ::

Sladin je znamka za Sladni čaj!Doktor pl. Trnkoczy-ja Sladni čaj je
priznava vseh sladnih izdelkov in da kri,
moč, zdravje.Za dojenčke je Sladin kot redilno
sredstvo varuh otrok. Za vsacega bol-
nika izvir zdravja.Da odraslim bolnim kakor zdravim
okusen, redilni zdravilni zajtrk. Poraba
Sladina prihrani v gospodinjstvu 50%
na denarju, 2/3 na mleku, polovico na slad-
korju. Vse te koristi potrjujejo vsak-
danja zopetna naročila. 1/4 kg za 60 vin.
se dobi tudi pri trgovcih. Po pošti 5 za-
vojev 4 krone franko.Glavne zaloge so v lekarnah TRNKOCZY:
na Dunaju Josefstadtstrasse 25,
Radezkypfplatz 4, Schönbrunnerstrasse
109, v Gradcu Sackstrasse 4, v Ljub-
ljani lekarna Trnkoczy, zraven ro-
tovža.Žena lastnika te lekarne je zgojila
svojih 8 zdravih otrok s Sladinom.

Čez 400 krasnih zimskih raglanov, najn. fason zagospode in dame poprej K 40—, 60—, 80—,

sedaj K 20—, 25—, 35—.

Veliko izbiro jako toplih mikado, potnih plaščev, z najboljšo kožuho vino po najnižjih
cenah, priporoča

Angleško skladišče oblek, O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.